

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA

CUKR CUKROVÁ ŘEPA

ŘÍJEN
2012

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SEZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH ZKRATEK

ACP	Afrika, Caribic, Pacific. Vybrané rozvojové země z oblastí Afriky, Karibiku a Tichomoří
CN	Kombinovaná nomenklatura (celní termín)
CPV	Cena průmyslových výrobců
CZV	Cena zemědělských výrobců
EBA	Everything but army (vše kromě zbraní)
	Podpora obchodu pro 49 nejméně rozvinutých zemí
ES ČR, a.s.	EASTERN SUGAR ČESKÁ REPUBLIKA, a. s.
EUR	Euro, společná měnová jednotka EU
lb	Libra (hmotnostní jednotka) – 0,453 kg
NV	Nařízení vlády
SAPS	Single area payment scheme (Sazba jednotné platby na plochu)
Sb.	Sbírka zákonů
SOTC	Společná organizace trhů s cukrem
SSP	Separate sugar payment (Oddělená platba za cukr)
SVZ	Situační a výhledová zpráva
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
t/d ř.	Tuny řepy za den (jmenovitý výkon cukrovaru – zpracování řepy)
USc	Měnová jednotka – americký cent (setina dolaru)
WTO	World Trade Organization (Světová obchodní organizace)

Odbor rostlinných komodit MZe

Odpovědný redaktor:

Ing. Daniel Froněk MZe

Spolupracovníci:

Ing. Jana Trnková MZe

JUDr. Jaroslav Hanák MZe

Ředitelka odboru rostlinných komodit:

Ing. Eva Divišová MZe

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český statistický úřad - ČSÚ

Českomoravský cukrovarnický spolek - ČMCS

F.O.Licht - International Sugar and Sweetener Report

Ministerstvo zemědělství - MZe

Státní zemědělský intervenční fond - SZIF

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský - ÚKZÚZ

VUC Praha, a. s. - býv. Výzkumný ústav cukrovarnický Praha

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha I

Internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-044-4, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce: AMAPRINT-Kerndl, s.r.o., Pražská 343/20 Třebíč

**SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
CUKR
CUKROVÁ ŘEPA**

**ŘÍJEN
2012**

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu a EU	5
Opatření na trhu ČR	5
Rozdělení produkčních kvót cukru v roce 2011/12	5
Platby a podpory při restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu v ČR	5
Dotace a finanční podpory pro zemědělce pro hospodářský rok 2011/12	6
Opatření na trhu EU	8
Období reformy a konsolidace společné organizace trhů s cukrem (SOTC) po 1.7.2006	8
Legislativa EU	8
Celní opatření EU vůči třetím zemím	10
Světový obchod s cukrem	12
Odhad výroby, spotřeby a bilance cukru pro hospodářský rok 2011/12	12
Svět	12
Evropa	12
Evropská unie	17
Výroba cukru a sklizňové plochy cukrové řepy v EU	20
Bilance výroby a spotřeby cukru v EU	21
Vývoj cen cukru na světových trzích	22
Vývoj cen cukru v ČR	23
Pěstování řepy a cukrovarnická kampaň v roce 2011/12 v ČR	25
Průběh vegetačního období cukrové řepy v roce 2011	25
Konečné výsledky cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2011/12	25
Přehled cukrovarů v kampani 2011/12	30
Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2010/11 až 2011/12	31
Bilance cukru v ČR	32
Zahraniční obchod	34
Zahraniční obchod s cukrem	34
Zahraniční obchod se substituenty cukru	35
Zahraniční obchod se zpracovanými výrobky	36

V zahraničním obchodu jsou v této publikaci za dovoz a vývoz považovány i dodávky zboží v rámci intrakomunitárního obchodu ČR se zeměmi EU.

Metodika vykazování statistických dat se mezi ČSÚ a SZIF liší. Proto mohou být některá zveřejněná data odlišná.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na územních pracovištích Zemědělských agentur MZe ČR, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství ČR. Situační a výhledové zprávy jsou také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.eagri.cz>

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva (dále jen SVZ) navazuje na údaje a skutečnosti, které byly zveřejněny v SVZ v květnu 2011.

Cílem SVZ je informovat veřejnost o důležitých aktuálních skutečnostech a základních údajích odvětví cukrové řepy a výroby cukru a o základních předpokladech a prognóze vývoje v těchto oblastech.

SVZ v jednotlivých kapitolách poskytuje údaje o pravidlech v rámci společné organizace trhů s cukrem v EU, legislativě EU a o opatřeních státu na trhu s cukrem v ČR. SVZ dále poskytuje základní informace z oblastí českého a zahraničního obchodu s cukrem a pěstování a zpracování cukrové řepy v tuzemsku a v EU.

Použité údaje jsou zpracovány ve spolupráci se SZIF, ÚZEI a Českomoravským cukrovarnickým spolkem podle informací dostupných k měsíci červenci až září roku 2012, není-li uvedeno jinak.

SOUHRN

Ročník 2011/12 v pěstování cukrové řepy a ve výrobě cukru zaznamenal nejlepší výsledky České republiky v těchto komoditách v celé historii. Podle údajů MZe v roce **2011/12** byla cukrová řepa v ČR sklizena z celkové plochy **59 243 ha** (meziroční nárůst o 3,2% tj. o 1 823 ha). Z této plochy bylo **50 184 ha** použito na výrobu cukru, přičemž průměrný výnos bulev dosáhl historicky nejvyšší úrovně **71,26 t/ha**, a dále z plochy 9 059 ha byla cukrová řepa použita k jiným účelům - na výrobu kvasného lihu, jenž byl dále zpracován na potravinářský a nepotravinářský líh (např. jako palivo).

K výrobě cukru bylo v roce **2011/12** celkem zpracováno **3 576 082 t** řepy s průměrnou cukernatostí **17,32 %**. Množství vyrobeného bílého cukru dosáhlo hodnoty **564 440 t**. Kromě tohoto množství bylo vyrobeno také 51 000 tun bílého cukru mimo území ČR na základě dohody o provedení práce podnikem podle čl. 6, odst. 3 NK č. 952/2006 z řepy vypěstované mimo území ČR, konkrétně ve Francii a Polsku. Celkem tak bylo vyrobeno **615 440 t** bílého cukru. V porovnání s předchozím rokem se jedná o nárůst výroby o 156 534 t cukru. Dále bylo v kampani vyrobeno **78 220 t bilanční melasy**, čímž se vývoj výroby melasy dostal zpět do sestupného trendu předchozího období.

Produkční kvóta cukru ČR zůstává nadále ve výši **372 459 t** rozdělena mezi 5 cukrovarnických podniků se 7 výrobními závody.

V hospodářském roce **2012/13** byla cukrová řepa pěstována na ploše **60,1 tisíc** hektarů, tedy asi o 2 % větší, než v předchozím roce. Z celkové výměry je pro účely výroby kvasného lihu počítáno asi s **9 tisíci** hektary. V podzimní cukrovarnické kampani 2012/13 se počítá se zpracováním řepy v množství asi **3,9 mil. t** standardní jakosti při výnosu okolo 65-70 tun z jednoho hektaru. Národní kvóta cukru 373 tisíc tun tak může být v závislosti na počasí při sklizni řepy naplněna bez problémů, ostatně tradičně jako každý rok.

Cena řepy u zemědělských výrobců v roce 2011 dosáhla průměru **797 Kč/t**. Došlo tak v meziročním srovnání k výraznějšímu nárůstu o 102 Kč/t. Výrazný rozdíl je však vidět v porovnání roků 2011 a 2001, kdy průměrná CZV dosáhla hodnoty 963 Kč/t. Ještě větší rozdíl je možno pozorovat i v krátkém období po vstupu ČR do EU před cukerní reformou, kdy v roce 2004 průměrná CZV dosáhla hodnoty 1503 Kč/t cukrové řepy. Cukerní reforma v letech 2006 až 2009 nastavila výrazné snížení zaručené ceny pro pěstitele cukrové řepy v EU, což se vzápětí projevilo i na skutečných cenách. Současně platí, že zaručená cena cukrové řepy nepokrývá náklady pěstitele na pěstování, představuje jen jakousi minimální mez jistoty.

Ceny průmyslových výrobců cukru v roce 2011 dosáhly průměru **15,48 Kč/kg**, čímž meziročně po dlouhých letech došlo k nárůstu o 2,39 Kč/kg (o 18,26 %). Tento trend pokračuje i v roce 2012; prozatím vykazuje průměr 19,04 Kč/kg. Spotřebitelské ceny krystalového cukru v roce 2011 převýšily nárůst u cen průmyslových výrobců - průměr **22,54 Kč/kg** je vyšší o 4,34 Kč/kg (o 23,85 %) a růst pokračuje i v roce 2012 s dosavadním průměrem 24,43 Kč/kg.

V hospodářském roce 2011/12, za 10 jeho měsíců, bylo do ČR dovezeno celkem **54,9 tis. t cukru** (v hodnotě bílého cukru) v celkové finanční hodnotě 1,3 mld. Kč a bylo vyvezeno celkem **197,7 tis. t** cukru v celkové finanční hodnotě 4,3 mld. Kč. Dovoz cukru ve výrobcích z cukru, nebo který cukr obsahují, činil **173,0 tis. t** a vývoz **132,7 tis. t**.

Dynamika zahraničního obchodu s cukrem v hospodářském roce 2011/12 je podobná jako v roce předcházejícím. Dovoz bílého cukru jako takového je převýšen vývozem a současně dovoz cukru ve výrobcích je tradičně vyšší než vývoz této komodity z ČR.

Světová výroba cukru dosáhla v hospodářském roce 2011/12 hodnoty **159,9 mil. t bílého cukru**. Zásoby zůstaly zhruba na mírně vyšší úrovni (53,8 mil. t). V předchozím roce výroba činila 151,1 mil. t bílého cukru.

Světová spotřeba cukru nadále vykazuje stoupající trend. Meziročně to představuje zhruba 3,8 mil. t na celkových 154,0 mil. t v roce 2011.

V EU 27 v hospodářském roce 2011/12 dosáhla plocha cukrové řepy **1,557 mil. ha**, tj. nepatrně více než v předchozím roce. Je to však podstatně méně, než v době zahájení cukerní reformy v roce 2006 (zhruba o pětinu). Bílého cukru bylo vyrobeno **18,553 mil. t**, což je o 20,2 % více než v předchozím roce. Odhad pro rok 2012/2013 počítá s plochou cukrové řepy ve výši 1,518 tis. hektarů a výrobou cukru asi 17,5 mil. t.

Současná roční výrobní kvóta cukru EU 27 po restrukturalizačním procesu činí **13 336,7 tis. t** ročně. Spotřeba je v EU odhadována na roční úrovni cca 16-17 mil. tun bílého cukru.

ZÁSAHY STÁTU A EU

Opatření na trhu ČR

Rozdělení produkčních kvót cukru v roce 2011/12

Produkční kvóta cukru ČR nebyla od hospodářského roku **2007/08** změněna, její výše činí pro každý další hospodářský rok 372 459,207 t.

Rozdělení produkčních kvót cukru v ČR pro hospodářský rok 2011/12 (t)

Cukrovarnický podnik	Závod	Kvóta celkem	Z toho: dodatečná kvóta
<i>Tereos TTD, a. s.</i>	Dobruška České Meziříčí	208 715,651	8 820,048
<i>Moravskoslezské cukrovary, a. s.</i>	Hrušovany n/Jevišovkou Opava-Vávrovice	93 973,208	7 629,210
<i>Hanácká potravinářská společnost s. r. o.</i>	Prosenice	25 184,488	0,000
<i>Litovelská cukrovarna, a. s.</i>	Litovel	22 596,848	1 834,419
<i>Cukrovar Vrbátky a. s.</i>	Vrbátky	21 989,012	1 786,323
Celkem rok 2011/12		372 459,207	20 070,000
Národní kvóta v roce 2004/05		454 862,000	
Snížení kvóty v 2007/08 v %		18,1¹	

Pramen: SZIF, ¹ - včetně dodatečně nakoupené kvóty

Platby a podpory při restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu v ČR

Vyplacení restrukturalizační podpory

Podle předpisů o reformě trhu s cukrem v EU byla ve stanoveném období vyplácena **restrukturalizační podpora**, která mohla být poskytnuta těm cukrovarnickým podnikům, které se rozhodly vzdát své produkce cukru v rámci kvóty, přičemž část celkové podpory byla vyhrazena i pro pěstitele cukrové řepy a smluvní poskytovatele strojů.

V ČR se vzdal své kvóty jediný cukrovarnický podnik. SZIF tomuto podniku a jeho dodavatelům cukrové řepy a smluvním poskytovatelům strojů, tj. oprávněným příjemcům, celkově dvojfázově vyplatil podporu ve výši **74 805 139,- EUR**. Následně byla jednorázově vyplácena tomuto podniku a 143 dodavatelům řepy **dodatečná platba restrukturalizační podpory** v celkové výši **340 303 897,- Kč**.

Diverzifikační podpora pro pěstitele cukrové řepy

V návaznosti na opatření v oblasti restrukturalizace cukrovarnického průmyslu byla přijata i opatření přechodu pěstitelů cukrové řepy na jiné plodiny nebo činnosti, známá pod termínem diverzifikační podpora. Tato podpora měla dotčeným pěstitelům umožnit finanční přechod od vysokónákladového pěstování řepy jednoúčelovou mechanizací k nákupu moderních a ekologicky šetrných zemědělských

strojů pro jiný druh zemědělské činnosti, a to až do výše **40 % z pořizovací ceny zakoupeného zemědělského stroje**. Na tomto základě bylo oprávněným žadatelům vyplaceno celkem **10 357 305 EUR** (277 373 093,- Kč). Strop uvedené částky byl stanoven ze strany orgánů EU ve výši 11 220 770,83,- EUR. Z toho plyne, že diverzifikační podpora byla čerpána na **92,3 %** a přispěla k nákupu **336 nových strojů**.

V roce 2012 SZIF provedl u všech příjemců podpory kontrolu plnění všech podmínek a závazků pro tuto podporu, a to bez pozitivních nálezů. Režim diverzifikační podpory byl tímto aktem ukončen.

Dotace a finanční podpory pro zemědělce pro hospodářský rok 2011/12

Oddělená platba za cukr

S účinností od 15.3.2007 je prováděno nařízení vlády č. 45/2007 Sb., kterým se stanoví některé podmínky poskytování oddělené platby za cukr pěstitelům cukrové řepy. Pro kalendářní rok **2010** byla stanovena sazba v rámci opatření „**Oddělená platba za cukr**“ (SSP) ve výši **341,65 Kč/t** cukrové řepy. Platba byla poskytnuta žadatelům, kteří si pro rok 2010 o tuto platbu požádali a splnili stanovené podmínky. Jednou z rozhodujících podmínek je přiznání přímé platby SAPS pro příslušný rok.

Stejně tak pro kalendářní rok **2011** byla stanovena sazba v rámci opatření „**Oddělená platba za cukr**“ (SSP) ve výši **343,61 Kč/t** cukrové řepy. V obou uvedených letech byla využita celková částka 44,245 mil. EUR určená pro ČR.

Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013

Program rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013 vychází z nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a zejména navazuje na Národní strategický plán rozvoje venkova č. 499, schválený vládou usnesením ze dne 10. května 2006. Realizace Programu venkova se zaměřuje na čtyři klíčové oblasti, nazvané Osa I. až IV., jejichž cílem je zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšování životního prostředí a krajiny, kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. Čtvrtá průřezová osa LEADER klade důraz na vytváření a rozvíjení místních partnerství venkovských subjektů a tím přispění k realizaci priorit os I. a II. a především osy III. Tento program je realizován prostřednictvím následujících os a opatření:

Opatření Osy I. – zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Modernizace zemědělských podniků

Investice do lesů

Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Pozemkové úpravy

Seskupení producentů

Další odborné vzdělávání a informační činnost

Zahájení činnosti mladých zemědělců

Předčasné ukončení zemědělské činnosti

Využívání poradenských služeb.

Opatření Osy II. - zlepšování životního prostředí a krajiny

Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech

Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES -
Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě

Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce)

Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů

Platby v rámci Natury 2000 v lesích

Lesnicko - environmentální platby

Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu

Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES –
Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

Zalesňování zemědělské půdy

Obnova lesnického potenciálu a podpora společenských funkcí lesů.

Opatření Osy III. - kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Podpora cestovního ruchu

Základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova

Ochrana a rozvoj dědictví venkova

Vzdělávání a informace

Získávání dovedností, animace a provádění.

Opatření Osy IV. - Leader

Místní akční skupina

Realizace místní rozvojové strategie

Realizace projektů spolupráce

Podpory Programu rozvoje venkova z velké části čerpají z předchozího programovacího období – opatření Osy I. a částečně Osy III. navazují na podpory dříve poskytované z Operačního programu Zemědělství, opatření Osy II. vychází z HRDP. Podmínky k provádění jednotlivých opatření budou stanoveny v závislosti na typu podpory – tzv. „projektová“ opatření (převážná část Osy I., Osa III., a IV.) budou realizována prostřednictvím dokumentu „Pravidla pro žadatele“, podmínky pro provádění většiny opatření Osy II. budou v souladu s § 2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb., stanoveny nařízeními vlády. Příspěvek evropské spoluúčasti bude hrazen z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Opatření na trhu EU

Období reformy a konsolidace společné organizace trhů s cukrem (SOTC) po 1.7.2006

V letech 2006 až 2009 (hospodářské roky 2006/07-2009/10) byla uskutečněna reforma SOTC v EU. Základní právním předpisem bylo nařízení (ES) č. 318/2006. Druhým předpisem bylo nařízení (ES) č. 319/2006, kterým byla zavedena oddělená platba na cukr jako kompenzace pěstitelům cukrové řepy v nových členských státech EU za sníženou garantovanou cenu cukrové řepy. Třetím právním předpisem bylo nařízení (ES) č. 320/2006, kterým byl zaveden dočasný režim tzv. restrukturalizace cukrovarnického průmyslu v EU. V rámci této restrukturalizace někteří výrobci cukru odevzdali své kvóty nebo jejich část za účelem snížení celkové produkce cukru v EU. Administrací reformy i celé společné organizace trhů s cukrem je v ČR pověřen **SZIF**.

Ještě v průběhu reformy byl završen proces sjednocování právních předpisů ES v oblasti společných organizací trhu. Výsledkem bylo dne 22.10.2007 přijetí **nařízení Rady (ES) č. 1234/2007**, do něhož byla včleněna i ustanovení vztahující se k SOTC. Toto nařízení Rady nabylo účinnosti pro odvětví cukru až od počátku hospodářského roku 2008/09, tedy od 1.10.2008. V současnosti se připravuje nařízení, které by mělo v plném rozsahu nahradit nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 s předpokládanou účinností od 1.1.2014. Nynější pravidla SOTC by však měla být aplikována až do konce hospodářského roku 2014/2015, tj. do 30.9.2015.

Legislativa EU

V tomto přehledu legislativy jsou uvedeny právní předpisy EU se zásadním významem pro odvětví cukru, které vyšly v Úředním věstníku EU od 15.4.2011 do 30.6.2012.

1. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 372/2011** ze dne 15. dubna 2011, kterým se stanoví množství omezení pro vývoz cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám do konce hospodářského roku 2011/2012. Na základě tohoto nařízení je umožněno v hospodářském roce 2011/12 vyvézt bez náhrady množství 650 000 tun bílého cukru nepodléhajícího kvótám.
2. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 380/2011** ze dne 18. dubna 2011 o otevření celní kvóty pro určité množství průmyslového cukru pro hospodářský rok 2011/2012. Opatření spočívá v pozastavení dovozního cla na průmyslový cukr v množství 400 000 tun pro celé období hospodářského roku 2011/2012.
3. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 381/2011** ze dne 18. dubna 2011, kterým se stanoví odchylka od nařízení (ES) č. 967/2006, pokud jde o lhůty pro sdělování množství cukru převedených z hospodářského roku 2010/2011. Tímto nařízením byla členským státům prodloužena uvedená lhůta až do 1. září 2011.
4. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 461/2011** ze dne 12. května 2011 o změně nařízení (EU) č. 397/2010, kterým se stanoví množství omezení pro vývoz cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám do konce hospodářského roku 2010/2011. Pro uvedený hospodářský rok bylo množství omezení vývozu cukru nepodléhajícího kvótám zvýšeno na 1 350 000 tun.
5. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 465/2011** ze dne 13. května 2011 o změně nařízení (EU) č. 882/2010, pokud jde o příjem žádostí o vývozní licence pro cukr nepodléhající kvótám pro hospodářský rok 2010/2011.
6. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 470/2011** ze dne 16. května 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 828/2009, kterým se pro hospodářské roky 2009/2010 až 2014/2015 stanoví prováděcí pravidla pro dovoz a rafinaci produktů v odvětví cukru čísla 1701 celního sazebníku v rámci preferenčních dohod.
7. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 589/2011** ze dne 20. června 2011, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 302/2011 o otevření výjimečné dovozní celní kvóty pro určité

množství cukru pro hospodářský rok 2010/2011. Tímto nařízením bylo pozastaveno ukládání dovozního cla pro dodatečné množství 200 000 tun cukru v období od 1. července 2011 do 30. září 2011.

8. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 618/2011** ze dne 24. června 2011, kterým se odvolává pozastavení podávání žádostí o dovozní licence na produkty v odvětví cukru v rámci celní kvóty 09.4380.
9. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 634/2011** ze dne 29. června 2011, kterým se zahajuje stálé nabídkové řízení na dovoz cukru kódu CN 1701 se sníženou celní sazbou na hospodářský rok 2010/2011.
10. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 672/2011** ze dne 13. července 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 968/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 320/2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství. Nařízení umožnilo členským státům prodloužit v odůvodněných případech podnikům, které si zažádaly o restrukturalizační podporu, lhůtu k demontáži výrobních zařízení do 31. března 2012.
11. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 680/2011** ze dne 14. července 2011, kterým se pro rok 2011 stanoví rozpočtové stropy použitelné na některé režimy přímých podpor stanovené nařízením Rady (ES) č. 73/2009. V příloze VIII uvedeného nařízení se pro Českou republiku stanovuje finanční strop na poskytování oddělené platby na cukr pro rok 2011 ve výši 44 245 000 EUR.
12. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 839/2011** ze dne 22. srpna 2011 o změně nařízení Komise (EU) č. 222/2011, kterým se stanoví výjimečná opatření, pokud jde o uvolnění cukru a isoglukózy nepodléhající kvótám na trh Unie při snížené dávce z přebytku v hospodářském roce 2010/2011.
13. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1238/2011** ze dne 30. listopadu 2011 o změně prováděcího nařízení (EU) č. 372/2011, kterým se stanoví množství omezení pro vývoz cukru a isoglukózy nepodléhající kvótám do konce hospodářského roku 2011/2012. Na základě tohoto nařízení je umožněno v hospodářském roce 2011/12 vyvézt bez náhrady množství 1 350 000 tun bílého cukru nepodléhajícího kvótám namísto původně stanoveného množství 650 000 tun bílého cukru.
14. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1240/2011** ze dne 30. listopadu 2011, kterým se stanoví výjimečná opatření, pokud jde o uvolnění cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám na trh Unie při snížené dávce z přebytku v hospodářském roce 2011/2012. Tímto nařízením byl snížen poplatek z přebytku na částku 85 EUR za tunu pro množství 400 000 tun cukru vyrobeného v EU nad rámec stanovených kvót.
15. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1369/2011** ze dne 21. prosince 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 952/2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 318/2006, pokud jde o řízení vnitřního trhu s cukrem a režim kvót.
16. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 61/2012** ze dne 24. ledna 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 891/2009, pokud jde o správu koncesního cukru CXL.
17. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 214/2012** ze dne 13. března 2012, kterým se pro hospodářský rok 2011/2012 stanoví odchylka od čl. 63 odst. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o termíny pro sdělení převodu přebytkového cukru. Tímto nařízením bylo členským státům umožněno v hospodářském roce 2011/2012 prodloužit lhůtu stanovenou podnikům pro oznámení převodu přebytkového cukru do následujícího hospodářského roku.
18. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 220/2012** ze dne 14. března 2012, kterým se stanoví odchylka od nařízení (ES) č. 967/2006, pokud jde o lhůty pro sdělení množství cukru převedených z hospodářského roku 2011/2012. Tímto nařízením byla členským státům prodloužena uvedená lhůta až do 1. září 2012.
19. **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 367/2012** ze dne 27. dubna 2012, kterým se stanoví nezbytná opatření, pokud jde o uvolnění cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám na trh Unie při snížené dávce z přebytku v hospodářském roce 2011/2012. Tímto nařízením byl snížen poplatek

z přebytku na částku 211 EUR za tunu pro další množství 250 000 tun cukru vyrobeného v EU nad rámec stanovených kvót.

- 20. Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 394/2012** ze dne 8. května 2012, kterým se stanoví množství omezení pro vývoz cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám do konce hospodářského roku 2012/2013. Na základě tohoto nařízení je umožněno v hospodářském roce 2012/13 vyvézt bez náhrady množství 650 000 tun bílého cukru nepodléhajícího kvótám.
- 21. Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 395/2012** ze dne 8. května 2012 o otevření celní kvóty pro určité množství průmyslového cukru pro hospodářský rok 2012/2013. Opatření spočívá v pozastavení dovozního cla na průmyslový cukr v množství 400 000 tun pro celé období hospodářského roku 2012/2013.
- 22. Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 564/2012** ze dne 27. června 2012, kterým se pro rok 2012 stanoví rozpočtové stropy použitelné na některé režimy přímých podpor stanovené nařízením Rady (ES) č. 73/2009. V příloze VII uvedeného nařízení se pro Českou republiku stanovuje finanční strop na poskytování oddělené platby na cukr pro rok 2012 ve výši 44 245 000 EUR.

Celní opatření EU vůči třetím zemím

Celní sazebník pro obchod EU se třetími zeměmi se řídí nařízením (ES) č. 2658/1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění.

Přehled některých celních sazeb v odvětví cukru

1. Surový třtinový i řepný cukr určený k rafinaci **33,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
2. Ostatní cukr (včetně bílého cukru) – **41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
3. Isoglukóza – **50,7 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
4. Inulínový sirup – **0,4 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**
5. Melasa třtinová i ostatní (řepná) – **0,35 EUR/100 kg**
6. Kakaový prášek obsahující 80 % nebo více sacharózy – **8% + 41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru)**. – nepatří do SOT podle NR č. 1234/2007.

Dovoz cukru ze třetích zemí je případně dále zatížen dodatečným clem, jehož výše se odvíjí od úrovně světové ceny v porovnání s tzv. prahovou cenou. Dodatečná cla na všechny druhy cukru a melasy včetně reprezentativních příslušných cen pravidelně vyhláší EK svým nařízením.

V případě dovozů a vývozů cukru je od 1.10.2008 nutno předložit celnímu orgánu při proclení dovozní licenci pouze v případě dovozu cukru v rámci kvót nebo preferenčních podmínek a u vývozu v případě vývozu KN 1701, 1702 60 95, 1702 90 95 a 2106 90 95 na množství přesahující 2 000 kg. Licence je platná pro celé Společenství a její udělení je podmíněno složením záruky na uskutečnění dovozu nebo vývozu během období platnosti licence. Vydávání licencí zajišťuje SZIF.

Dovozní kvóty a preferenční režimy s nulovou nebo sníženou celní sazbou otevřené v roce 2011/12

Všeobecné podmínky obchodu se třetími zeměmi v odvětví cukru jsou stanoveny v nařízení Komise (ES) č. 951/2006, v platném znění.

1. Celní kvóty

Pravidla pro dovoz cukru v rámci celních kvót v odvětví cukru jsou stanovena v nařízení Komise (ES) č. 891/2009, v platném znění.

Přehled dovozních celních kvót EU s preferencí v odvětví cukru*

Název	KN	Kvóta	celní sazba
Třtinový cukr surový (koncesní cukr CXL)	1701 13 10	Celkem 666 925 t z toho: - Brazílie 334 054 t - Austrálie 9 925 t - Kuba 68 969 t - třetí země 253 977 t	98 EUR/t
	1701 14 10		
	1701		
		- Indie 10 000 t	0
Cukr z balkánských zemí	1701 a 1702	Celkem 380 000 t z toho:	0
		- Albánie 1 000 t	
		- Bosna a Hercegovina 12 000 t	
		- Srbsko nebo Kosovo 180 000 t	
		- Makedonie 7 000 t	
		- Chorvatsko 180 000 t	
Cukr v kvótách celkem		1 046 925 t	
Z toho 0 % celní sazba		390 000 t	

Pramen: Nařízení EK č. 891/2009, *- kvóty jsou platné od 1.10.2009

Prováděcím nařízením Komise (ES) č. 380/2011 byla otevřena celní kvóta na dovoz průmyslového cukru pro hospodářský rok 2011/2012 na množství 400 000 tun s nulovým clem.

2. Preferenční režim

Pravidla dovozu cukru KN 1701 v rámci preferenčních podmínek jiných než dovozní kvóty jsou stanovena nařízením Komise (ES) č. 828/2009, v platném znění.

Země, které byly tímto nařízením určeny jako potenciální vývozci surového cukru, byly rozděleny do dvou kategorií:

Do první kategorie byly zařazeny země, které patří k nejméně rozvinutým zemím, včetně některých zemí ACP. Tyto země nemají stanoveny žádné limity ani ochranná prahová množství.

Do druhé kategorie byly zařazeny země, které nepatří k nejméně rozvinutým zemím, včetně některých zemí v rámci ACP. V rámci této kategorie byly stanoveny pro jednotlivé hospodářské roky pro celkem sedm regionálních uskupení diferenciovaná ochranná prahová množství cukru:

2009/10: **1 380 000 t**, 2010/11: **1 450 000 t**, na roky 2011/12 až 2014/15: **1 600 000 t**.

SVĚTOVÝ OBCHOD S CUKREM

Odhad výroby cukru, spotřeby a bilance pro hospodářský rok 2011/12

Svět

Výroba cukru ve světě v hospodářském roce 2011/12 dosáhla hodnoty **159,9 mil. t bílého cukru** (173,8 mil. t v hodnotě cukru surového). Oproti předchozímu roku tak došlo ke zvýšení o 8,8 mil. tun z celkových 151,1 mil. t bílého cukru. Od hospodářského roku 2008/09 lze pozorovat vzestupný trend výroby cukru. Neznamená to však, že stále častější výkyvy počasí v jednotlivých výrobních regionech tuto tendenci neovlivňují, ale nárůst je ve jmenovaném období natolik významný, že tyto lokální výkyvy dokáže eliminovat. V hlubší minulosti však kolísání výroby bylo znatelnější. Uvedený trend posledních let tak začíná vyrovnávat vývoj světové spotřeby cukru, která vykazuje delší a více méně pravidelný nárůst, mezi posledními dvěma roky o dalších 3,4 mil. tun bílého cukru (meziročně ze 150,5 mil. t na 154,0 mil. t v roce 2011/12). Celosvětové saldo zahraničního obchodu zůstalo i nadále kladné, váha hodnoty salda se zvýšila na 6,0 mil. tun v roce 2011/12, což znamená převis světového vývozu nad světovým dovozem.

Evropa

Evropská unie

Výroba cukru v EU v hospodářském roce **2011/12** dosáhla rekordní výše **18,553 mil. t**, což bylo o 3,124 mil. t více než v předchozím hospodářském roce tj. nárůst o 20,2 %. Odhady pro rok **2012/13** jsou opatrnější (výroba zhruba **17,505 mil. t**), jsou očekávány velké rozdíly v jednotlivých částech Společenství. V některých případech půjde o velké výpadky, v některých naopak o dosažení loňských výsledků.

Francie opět dosáhla vynikajících výsledků, které jsou dány zejména ideálními klimatickými podmínkami celého přímořského severozápadu Evropy. Od počátku vegetačního období až do doby sklizně poměr teplot a srážek vytvářel výborné podmínky pro objemový a posléze i kvalitativní růst cukrové řepy. Na mnoha místech byly překročeny historické rekordy ve výši 100 tun bulev z jednoho hektaru. Kontinentální výroba cukru 4,8 mil. t patří mezi rekordní. Ani **Německo** nezůstalo pozadu, výroba ve výši 4,266 mil. tun byla o 23 % vyšší než v předchozím roce. Stejně tak **Belgie** vyrobila o 27 % cukru více (878 tis. t oproti 689 tis. t). Výroba cukru v **Polsku** také zaznamenala zvýšení o půl miliónu tun na konečných 1,908 mil. t. Ve **Velké Británii** dokonce výroba cukru narostla o 32 % na 1,314 mil. tun, v **České republice** ještě více (o 34 %) na 615 tis. t.

Výroba v ostatních evropských zemích mimo EU dosáhla hodnoty **12,1 mil. t** oproti 8,6 mil. t v předchozím hospodářském roce. Příznivě se tak projeví výborné pěstební podmínky pro cukrovou řepu napříč Evropou. V **Rusku** bylo vyrobeno opět rekordní množství cukru **5,4 mil. t** oproti 4,3 mil. t. **Ukrajina** vyrobila **2,4 tis. t**, což jí zaručilo plnou soběstačnost. Výroba cukru v **Turecku** skončila na srovnatelné úrovni s předchozím rokem (2,5 mil. t).

Výsledky výroby a bilance cukru v hospodářském roce 2010/11

Od roku 2008/09 pokračoval trend mírného růstu výroby, což se potvrdilo i v roce 2010/11 dosažením 167,366 mil. t cukru v hodnotě suroviny. Evropa a jižní Amerika zaznamenaly pokles, ostatní regiony vzestup, zejména pak v Asii poměrně významný o deset miliónů tun. Výkyvy a výpadky výroby jsou v jednotlivých regionech zapříčiněny již tradičně vývojem klimatických podmínek. Výrazná sucha v období růstu cukrové třtiny, na druhé straně deštivé období v době sklizně jsou pak často faktorem, který rozhoduje o konečné výši sklizně a tím i výroby cukru.

Výroba cukru v mimoevropských zemích v hospodářském roce 2010/11 mírně vzrostla ze 132,181 mil. t v předchozím hospodářském roce na 143,209 mil. t v hodnotě surového cukru. Pokles výroby zaznamenala pouze jižní Amerika, ostatní regiony výrobu zvýšily.

Světová výroba cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	166 455,9	166 634,0	151 780,1	158 509,9	167 366,4
<i>z toho:</i>					
EU	17 085,3	16 704,7	15 320,6	17 171,2	15 171,1
ostatní Evropa	9 733,4	8 963,6	9 490,5	9 157,3	8 987,3
Evropa celkem	26 818,7	25 668,3	24 811,1	26 328,5	24 158,4
Afrika	10 402,4	10 037,7	10 115,9	10 321,1	10 672,3
Sever. a Střed.Amerika	19 846,5	19 705,1	18 615,8	18 670,9	19 154,0
Jižní Amerika	40 281,2	38 475,0	44 209,6	48 720,3	47 828,0
Asie	63 970,4	67 633,0	48 499,0	50 934,2	61 507,1
Austrálie, Oceánie	5 136,6	5 114,8	5 528,8	3 534,8	4 046,5

Pramen: F.O.Licht 25.07.2011

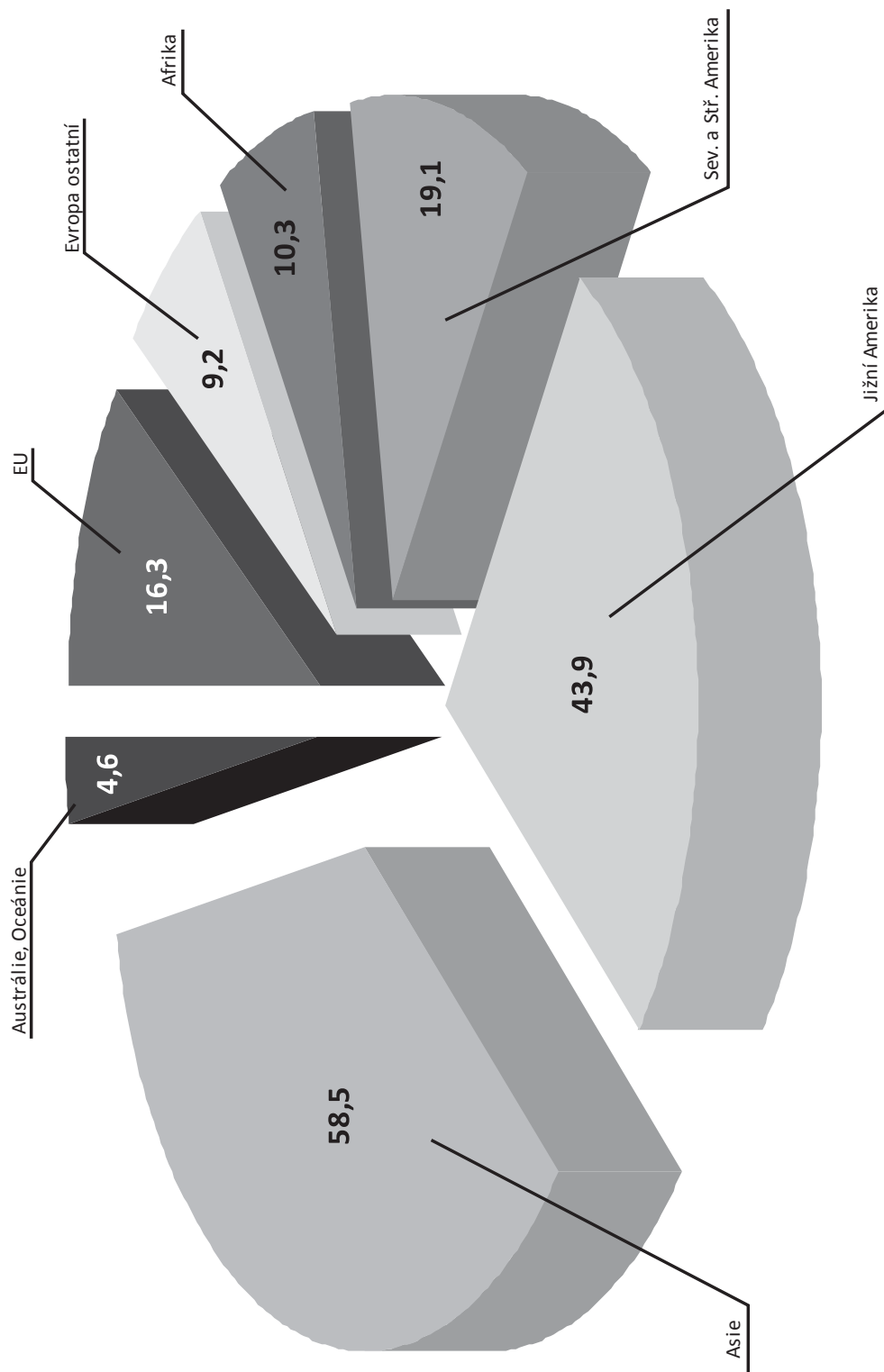
Světový dovoz cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	51 264,9	50 712,5	52 604,7	59 369,7	57 295,8
<i>z toho:</i>					
EU	7 989,1	8 273,8	9 126,1	9 575,0	9 406,1
ostatní Evropa	4 698,7	4 202,2	3 173,9	3 452,6	3 903,6
Evropa celkem	12 687,8	12 476,0	12 300,0	13 027,6	13 309,7
Afrika	8 282,8	9 145,6	9 306,0	9 705,7	9 546,9
Sever. a Střed.Amerika Amerika	4 394,0	4 858,3	4 808,7	5 690,3	5 570,4
Jižní Amerika	1 302,1	1 647,6	1 410,4	1 615,8	1 794,8
Asie	24 289,7	22 255,6	24 442,6	28 946,1	26 654,6
Austrálie, Oceánie	308,4	329,4	337,0	384,1	419,4

Pramen: F.O.Licht 25.07.2011

Největším dovozcem cukru je nadále Rusko s množstvím až 50 % vlastní spotřeby, velkým příjemcem cukru je Afrika a Asie s více než 60 % spotřeby, v USA činí dovoz zhruba čtvrtinu.

Průměrná výroba cukru ve světě (pětiletý průměr; hodnota surového cukru; mil. t)

Světový vývoz cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	56 392,6	56 552,7	56 591,6	63 394,7	62 120,8
z toho:					
EU	6 212,3	6 930,0	6 585,1	8 583,4	6 883,3
ostatní Evropa	1 404,6	925,3	1 164,5	1 060,1	1 025,9
Evropa celkem	7 616,9	7 855,3	7 749,6	9 643,5	7 909,2
Afrika	4 081,1	4 449,7	4 637,2	4 027,9	4 166,3
Sever. a Střed. Amerika	4 271,6	4 327,1	4 926,0	5 188,3	5 602,7
Jižní Amerika	23 530,8	20 196,2	25 865,8	29 664,2	27 524,0
Asie	12 792,1	16 121,6	9 833,3	10 691,7	14 166,3
Austrálie, Oceánie	4 100,1	3 602,9	3 579,7	4 179,1	2 752,3

Pramen: F.O.Licht 25.07.2011

Největším vývozcem cukru na světě je tradičně Brazílie s 27,5 mil. t, byť s meziročním poklesem o 2,14 mil. t, významným vývozcem je i Indie.

Světová spotřeba cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	152 590,8	159 196,7	159 508,1	159 176,8	159 930,1
z toho:					
EU	18 253,5	18 490,3	18 128,0	18 188,0	18 157,0
ostatní Evropa	12 697,2	12 570,4	12 242,0	12 258,6	12 244,0
Evropa celkem	30 950,7	31 060,7	30 370,0	30 446,6	30 401,0
Afrika	14 457,2	14 850,9	15 256,5	15 592,4	16 008,3
Sever. a Střed. Amerika	19 400,1	19 647,4	19 650,2	19 432,2	19 606,5
Jižní Amerika	18 741,9	19 645,1	20 005,8	20 244,0	20 398,4
Asie	67 370,4	72 295,9	72 537,4	71 754,0	71 794,6
Austrálie, Oceánie	1 670,4	1 696,6	1 688,1	1 707,5	1 721,4

Pramen: F.O.Licht 25.07.2011

Mírný nárůst spotřeby cukru je dán poklesem nebo stagnací v některých regionech, naopak Afrika vykazuje nadále poměrně významný nárůst.

Světová bilance cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Počáteční zásoba	63 961,6	72 698,8	74 295,9	62 581,0	57 889,1
Produkce	166 455,9	166 634,0	151 780,1	158 509,9	167 366,4
Dovoz	51 264,9	50 712,5	52 604,7	59 369,7	57 295,8
Spotřeba	152 590,8	159 196,7	159 508,1	159 176,8	159 930,1
Vývoz	56 392,6	56 552,7	56 591,6	63 394,7	62 120,8
Konečná zásoba	72 698,8	74 295,9	62 581,0	57 889,1	60 500,4
+/- Produkce	15 370,8	178,1	-14 853,9	6 729,8	8 856,5
+/- Spotřeba	6 067,3	6 605,9	311,4	-331,3	753,3
Zásoba v % spotřeby	47,64	46,67	39,23	36,37	37,83

Pramen: F.O.Licht 25.07.2011

Průměrná spotřeba na obyvatele kg/rok (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	23,03	23,80	23,51	23,50	23,68
EU	38,42	38,48	37,62	37,67	37,86
Evropa celkem	36,92	37,28	36,52	36,59	36,92
Afrika	15,21	15,22	15,28	15,26	15,43
Sever. a Střed. Amerika	37,04	37,11	36,77	36,20	35,83
Jižní Amerika	49,92	51,76	51,91	51,76	52,31
Asie	17,08	18,19	17,95	18,07	18,34
Austrálie, Oceánie	49,52	49,63	48,77	48,72	48,53

Pramen: F.O.Licht č. 9/2011

Exportovatelná výroba cukru v tis. t (hodnota surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Svět celkem	49 595,5	44 958,5	42 884,3	46 414,2	48 447,5
z toho:					
EU	2 869,1	2 884,9	2 276,3	3 724,3	2 014,9
ostatní Evropa	748,5	265,2	599,7	761,1	486,7
Evropa celkem	3 617,6	3 150,1	2 876,0	4 485,4	2 501,6
Afrika	2 614,7	2 382,0	2 449,8	2 331,6	2 544,0
Sever. a Střed. Amerika	3 494,8	3 868,9	3 261,3	3 505,7	3 859,4
Jižní Amerika	22 208,1	19 513,2	25 023,7	29 456,4	28 947,0
Asie	13 926,9	12 355,7	5 159,3	4 532,3	7 993,6
Austrálie, Oceánie	3 733,4	3 688,7	4 114,1	2 102,8	2 601,9

Pramen: F.O.Licht č. 9/2011

Bilance výroby a spotřeby cukru v průmyslových zemích v tis. t (hodn. surového cukru)

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Počáteční zásoba	20 508	21 342	20 765	19 880	16 462
Produkce	40 885	39 393	37 846	37 314	35 599
Dovoz	18 104	18 757	18 613	19 215	20 378
Spotřeba	45 507	46 087	45 062	45 376	45 482
Vývoz	12 649	12 640	12 282	14 571	11 275
Konečná zásoba	21 342	20 765	19 880	16 462	15 681

Pramen: F.O.Licht č. 22/2011

Bilance výroby a spotřeby cukru v rozvojových zemích v tis. t (hodn. surového cukru)

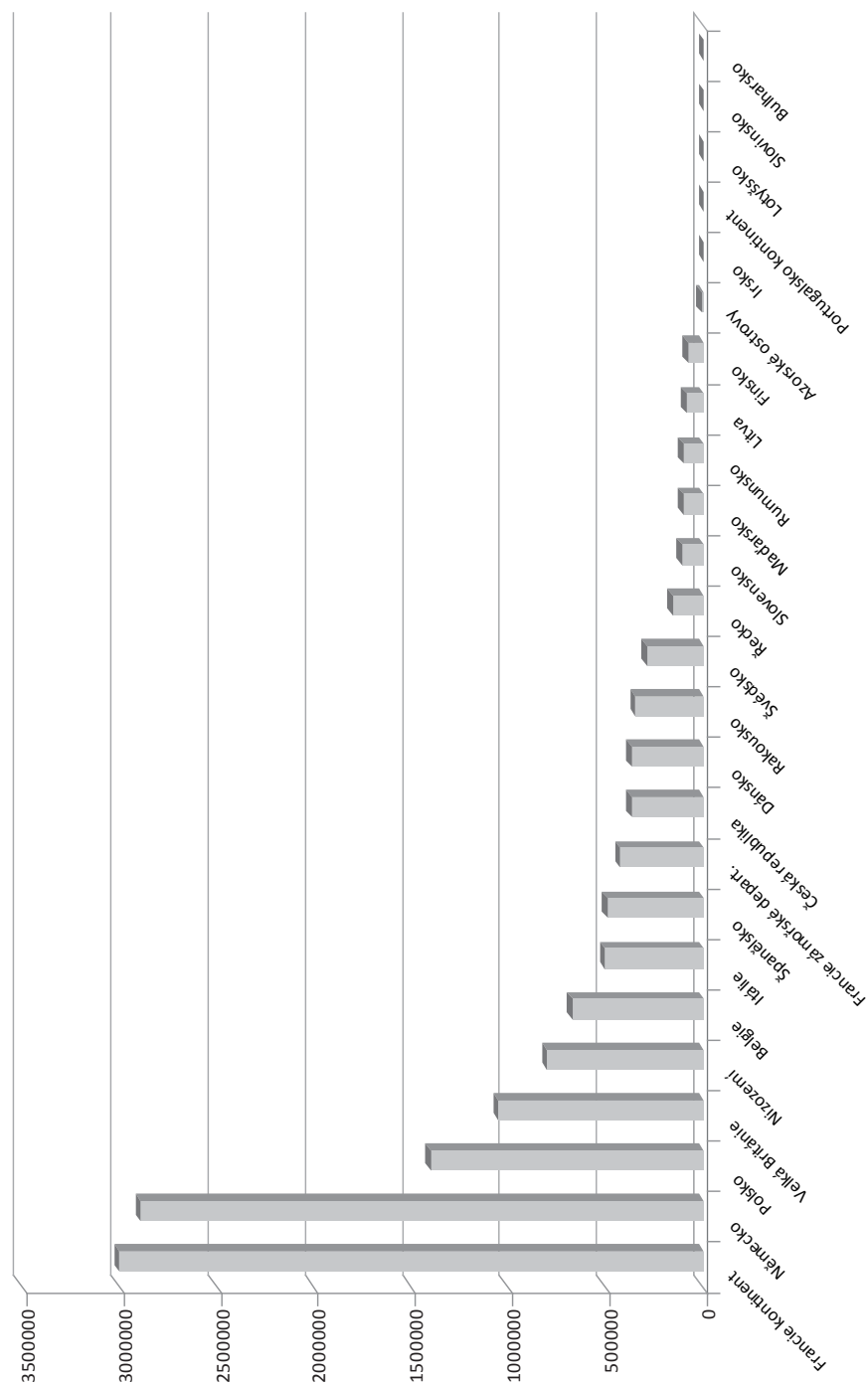
	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Počáteční zásoba	43 453	51 357	53 531	42 701	41 427
Produkce	125 571	127 241	113 934	121 196	131 767
Dovoz	33 161	31 955	33 992	40 155	36 918
Spotřeba	107 084	113 110	114 446	113 801	114 448
Vývoz	43 744	43 913	44 310	48 823	50 846
Konečná zásoba	51 357	53 531	42 701	41 427	44 819

Pramen: F.O.Licht č. 22/2011

Evropská unie

Od hospodářského roku 2009/10 nedošlo ke změnám v kvótách cukru v EU. Uvedeným rokem byl ukončen restrukturalizační proces cukrovarnického průmyslu, jehož výsledkem bylo razantní snížení celkové kvóty o 4 217 711 t cukru, což představuje snížení o 24,1 % oproti roku 2005/06. Celková kvóta cukru EU **13 336 741 t** platí již 3 hospodářské roky, včetně toho nového 2012/13. Došlo pouze k přesunu části kvóty z francouzských departmentů do kontinentální Francie (48 025 t).

Produkční kvóty cukru v EU; hospodářský rok 2011/12; tis. t)

Vývoj produkčních kvót cukru a isoglukózy v tis. t v letech 2006/07 a 2011/12

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Dánsko	353 216	420 746	372 383	372 383	372 383	372 383
Německo	2 859 942	3 655 456	2 898 256	2 898 256	2 898 256	2 898 256
Řecko	280 323	158 702	158 702	158 702	158 702	158 702
Španělsko	896 567	887 164	630 586	498 480	498 480	498 480
Francie kont.	2 760 245	3 640 442	2 956 787	2 956 787	3 004 811	3 004 811
Francie zámoří	423 912	480 245	480 245	480 245	432 220	432 220
Irsko	199 260	0	0	0	0	0
Itálie	1 557 443	753 846	508 379	508 379	508 379	508 379
Nizozemí	864 560	876 560	804 888	804 888	804 888	804 888
Rakousko	387 326	405 812	351 027	351 027	351 027	351 027
Portugalsko kont.	61 714	15 000	0	0	0	0
Azorské ostrovy	8 803	9 953	9 953	9 953	9 953	9 953
Finsko	129 156	90 000	80 999	80 999	80 999	80 999
Švédsko	325 728	325 700	293 186	293 186	293 186	293 186
Belgie	701 595	862 077	676 235	676 235	676 235	676 235
Velká Británie	1 005 863	1 221 474	1 056 474	1 056 474	1 056 474	1 056 474
Celkem EU 15	12 388 775	13 803 950	11 278 099	11 145 993	11 145 993	11 145 993

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
ČR	411 332	367 938	372 459	372 459	372 459	372 459
Lotyšsko	60 759	0	0	0	0	0
Litva	94 161	103 010	90 252	90 252	90 252	90 252
Maďarsko	363 966	298 591	105 420	105 420	105 420	105 420
Polsko	1 498 046	1 772 477	1 405 608	1 405 608	1 405 608	1 405 608
Slovinsko	46 849	0	0	0	0	0
Slovensko	183 225	140 031	112 319	112 319	112 319	112 319
Bulharsko		4 752	0	0	0	0
Rumunsko		109 164	104 689	104 689	104 689	104 689
Celkem EU 12	2 658 338	2 795 963	2 190 748	2 190 748	2 190 748	2 190 748
Celkem EU 27	15 047 113	16 599 138	13 468 847	13 336 741	13 336 741	13 336 741

Pramen: EK

Výroba cukru a sklizňové plochy cukrové řepy v EU

V roce 2011 dosáhla plocha cukrové řepy v EU 27 celkem **1 557 tis. ha**. Tato výměra je o zhruba 40 tis. ha větší než v předchozím hospodářském roce. Vzhledem k celkově vynikajícím klimatickým podmínkám sklizeň cukrové řepy a výroba cukru dosáhla výborných výsledků a v řadě zemí nebo regionů i výsledků nejlepších v historii vůbec. Vzhledem k tomu celková výroba **18 553,4 tis. t** bílého cukru v porovnání s 15 429,1 tis. t z předchozího hospodářského roku patří mezi výborné ročníky. Z této celkové výroby bylo v rámci kvót vyrobeno **13 307,5 tis. t**. Toto množství znamená, že v některých členských státech nebyla naplněna národní kvóta (celková kvóta EU 27 je totožná jako v předchozím hospodářském roce tj. **13 337 tis. t**), převedeno z předchozího roku bylo 149,7 tis. t. Množství cukru, které bylo vyrobeno nad kvótu **5 245 tis. t** je množství, které v rámci limitu může být vyvezeno do třetích zemí nebo zpracováno jako průmyslová surovina, a nebo část může být převedena do následujícího hospodářského roku. Množství vyrobené isoglukózy (modifikovaného kukuřičného škrobu) je 690 441 t.

Výroba a výnos cukru ve vybraných zemích Evropské unie v letech 2008/09 až 2011/12

	Výroba v kampani (tis. t)				Výnos (t/ha)				Plocha (tis. ha)			
	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Belgie	721,6	843,2	689,2	878,2	11,3	13,3	11,7	13,6	64	63	59	64
Dánsko	397,1	445,0	453,4	519,0	11,0	11,7	11,6	13,0	36	38	39	40
Finsko	69,4	87,9	80,7	120,3	5,1	5,9	5,6	8,5	14	15	15	14
Francie	4 096,6	4 460,4	4 225,3	4 777,0	13,0	13,3	12,4	13,2	316	336	342	362
Itálie	498,2	508,8	554,5	506,5	8,1	8,2	8,8	11,1	61	62	63	46
Německo	3 654,8	4 232,3	3 469,3	4 266,7	9,9	11,6	9,6	10,7	370	364	362	398
Nizozemsko	863,2	992,8	873,1	998,5	12,1	13,7	12,3	13,6	71	72	71	73
Portugalsko	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Rakousko	409,5	381,2	443,6	545,5	9,5	8,7	9,9	11,7	43	44	45	47
Řecko	157,4	171,8	142,2	158,7	7,2	4,4	7,4	6,6	14	23	14	6
Španělsko	607,9	549,7	527,5	529,6	11,8	11,7	11,3	11,8	51	47	47	45
Švédsko	324,5	402,8	315,4	416,9	8,9	10,1	8,1	10,5	37	40	39	40
UK	1 191,7	1 308,1	994,8	1 314,5	11,8	12,6	9,6	13,2	101	103	104	99
Litva	68,5	113,0	92,5	136,9	7,9	7,5	6,2	7,7	9	15	15	18
Maďarsko	105,4	125,1	120,5	121,9	6,4	9,2	8,8	9,1	17	14	14	13
Slovensko	116,1	162,0	140,6	174,5	10,5	10,2	8,0	9,9	11	16	18	18
Rumunsko	112,4	146,2	123,7	145,8	5,7	7,3	5,3	7,8	20	20	23	19
Polsko	1 285,2	1 646,2	1 465,7	1 908,7	7,3	8,6	7,4	9,7	177	192	197	197
ČR	414,7	478,8	458,9	615,5	8,3	8,9	8,5	10,4	50	54	54	59
CELKEM	15 344,9	17 505,3	15 429,1	18 553,4	10,3	11,2	10,0	11,6	1 461	1 518	1 519	1 557

Pramen: Řídicí výbor pro SOT

Pozn.: Výnos cukru z hektaru je počítán metodicky chybně, jelikož do výpočtu pro výrobu cukru z jednoho hektaru je započítána celá plocha cukrové řepy včetně řepy pro průmyslové využití na výrobu kvasného lihu. Od roku 2008/09 jsou tak za ČR uváděny chybné údaje; správně má být: 9,42 za rok 2008/09, 9,30 za rok 2009/10, 8,79 za rok 2010/11 a 11,25 za rok 2011/12.

Bilance výroby a spotřeby cukru v EU

Bilance výroby a spotřeby cukru v EU (v tis. t)

	2008/09		2009/10		2010/11		2011/12	
	v rámci kvót	mimo kvóty	v rámci kvót	mimo kvóty	v rámci kvót	mimo kvóty	v rámci kvót	mimo kvóty
Počáteční zásoby	2 189	0	1 843	0	1 178	0	1 951	0
Výroba	13 906	2 909	13 956	4 642	14 361	2 370	14 673	4 718
Dovoz	3 432	179	2 996	8	4 095	54	3 840	55
Celková nabídka	19 526	3 088	18 795	4 650	19 634	2 424	20 464	4 773
Spotřeba	16 500	1 947	16 500	1 974	16 500	1 539	16 600	1 950
Vývoz	1 183	728	1 118	2 115	1 183	735	1 183	2 065
Konečné zásoby	1 843	413	1 177	561	1 951	150	2 681	758
Celková poptávka	19 526	3 088	18 795	4 650	19 634	2 424	20 464	4 773

Pramen: Řídící výbor pro SOT

Do bilance byla promítnuta výroba cukru v rámci kvót a v rámci množství, které bylo vyrobeno nad kvótu. Dovoz cukru do EU je uskutečňován především ze zemí ACP a rozvíjejících se zemí, obsahuje dále dovoz v rámci kvóty CXL a dovozních kvót ze zemí Balkánu, což je dohromady cca 1 mil. t cukru a ze třetích zemí mimo preferenční dohody (0,05 mil. t cukru). Vývoz cukru v rámci kvót je zanedbatelný 0,1 mil. t. V bilanci je také zahrnut zahraniční obchod s cukrem ve zpracovaných výrobcích, dovoz je 0,5 mil. t a vývoz 1,0 mil. t, saldo zahraničního obchodu je tedy aktivní. Průměrná spotřeba cukru je odhadována na 16,6 mil. t a odráží v sobě celosvětově se vyskytující rostoucí trend. Konečné zásoby v hospodářském roce 2011/12 dosáhly maximální úrovně za poslední 4 roky.

Průměrné ceny obchodů s bílým a průmyslovým cukrem uvnitř EU v roce 2008 až 2011

	Průměrné ceny bílého cukru (EUR/t)				Průměrné ceny průmyslového cukru (EUR/t)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
leden	612	564	479	498	386	345	336	334
únor	596	551	474	505	435	324	330	338
březen	604	567	477	517	388	322	326	344
duben	603	564	477	529	318	329	323	343
květen	606	566	479	536	329	323	317	351
červen	607	563	476	538	319	329	320	374
červenec	598	562	478	548	338	325	316	382
srpen	601	561	479	564	332	325	316	364
září	595	555	485	572	330	334	322	374
říjen	578	499	485	634	316	327	325	396
listopad	574	493	486	645	277	325	344	404
prosinec	574	495	486	654	328	327	332	409

Pramen: Řídící výbor pro SOT

Vývoj cen cukru na světových trzích

Zhruba 80 % cukru vyrobeného ve světě je prodáno v přímých kontraktech mimo světové burzy. Proto tzv. světová cena cukru nevyjadřuje plnohodnotně stav cen cukru v celé své šíři, ale pouze v omezeném spektru obchodů. Současně nelze opomenout vykazování světové ceny v hodnotě surového cukru, tedy v nižší cenové hladině, než je cukr bílý.

Světová cena cukru po dosažení nejvyššího vrcholu za posledních 30 let (v letech 2010 až 2011) postupně v roce 2012 klesá. Je to dáno mj. zvýšenou výrobou cukru ve světě. Pokud výroba cukru udrží trend se spotřebou, je zajištěna jedna z podmínek nezvyšování cen cukru ve světě.

Cukr surový, průměrné měsíční ceny v USc/lb (ISA)

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
2001	10,32	9,87	9,27	8,69	9,56	9,04	8,79	8,11	7,64	6,79	7,69	7,83	8,64
2002	7,78	6,52	6,70	6,89	6,08	5,75	6,39	6,29	6,96	7,51	7,83	7,95	6,89
2003	8,19	9,01	8,23	7,75	7,17	6,42	6,86	6,86	5,98	5,96	6,08	6,28	7,07
2004	5,81	5,84	6,46	6,56	6,33	6,90	7,93	7,60	7,26	8,47	8,15	8,13	7,12
2005	8,70	9,12	8,91	8,59	8,60	9,05	9,64	9,93	10,31	11,12	11,38	13,34	9,89
2006	15,75	17,95	17,16	17,61	16,90	15,40	16,03	13,60	12,12	11,60	11,76	11,57	14,79
2007	10,99	10,58	10,46	9,75	9,41	9,29	10,13	9,85	9,74	10,00	10,10	10,66	10,08
2008	11,94	13,49	13,20	12,56	12,09	12,13	14,20	14,61	13,53	11,90	12,11	11,81	12,80
2009	12,58	13,25	13,40	13,65	16,04	16,43	18,43	22,30	23,11	23,24	22,91	25,28	18,10
2010	28,94	27,29	21,36	19,87	19,59	21,24	23,41	25,09	31,19	35,27	35,44	36,09	27,07
2011	29,65	29,54	26,24	24,69	21,94	25,20	28,88	27,92	27,36	25,45	24,02	23,17	26,17
2012	23,59	24,27	24,10	22,75	20,81	20,47	22,88	20,88	19,99	20,31			22,01

Pramen: FO.Licht č. 8, r. 2011, ICE data 04-12/2011 a 01-12/2012

1 libra (lb) = 0,453 kg. USc = americký cent

Cukr surový, průměrné měsíční ceny v CZK/t (ISA)

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
2006	8 251	9 429	9 029	9 038	8 259	7 628	7 941	6 607	5 965	5 744	5 647	5 369	7 382
2007	5 196	5 043	4 879	4 462	4 341	4 362	4 616	4 447	4 271	4 242	4 059	4 245	4 518
2008	4 666	5 125	4 734	4 413	4 302	4 186	4 674	5 233	5 093	4 880	5 285	5 078	4 813
2009	5 703	6 511	6 178	6 115	6 929	6 869	7 442	8 849	8 884	8 945	8 759	9 959	7 614
2010	10 700	10 639	7 753	6 853	6 856	7 403	7 627	7 863	9 393	9 588	10 473	11 765	8 909
2011	11 967	11 583	10 080	9 154	8 222	9 378	10 874	10 415	10 757	10 191	9 942	9 892	10 205
2012	10 291	10 133	9 932	9 454	9 095	9 238	10 451	9 289	8 482	8 606			9 497

Pramen: FO.Licht č. 8, r. 2011. ICE data 04-12/2011 a 01-12/2012

Průměrný měsíční kurz ČNB USD/CZK

Vývoj cen zemědělských výrobců cukrové řepy v EU a ČR

Nákupní ceny cukrové řepy se v ČR odvíjejí od úředně stanovené minimální ceny podle platných předpisů EU. Před zahájením cukerní reformy byla minimální cena cukrové řepy stanovena ve výši 43,6 EUR/t. Následující cukerní reforma od hospodářského roku 2006/07 snižovala minimální cenu cukrové řepy z 32,9 EUR/t až na 26,29 EUR/t cukrové řepy standardní jakosti. Uvedená hodnota 26,29 EUR/t platí od hospodářského roku 2009/10, tzn. i pro rok 2012/13. Od vstupu ČR do EU se tak minimální cena cukrové řepy úředně snížila o 39,7 %.

Skutečné nákupní ceny cukrové řepy v ČR odráží nejenom výše uvedenou stanovenou minimální cenu, ale také konkrétní místní podmínky výkupu a zejména počasí, které se promítne do obsahu příměsí ve sklizené cukrové řepě.

Sklizeň cukrové řepy ročníku **2011/12** přinesla opět mírně zlepšené výsledky prostřednictvím růstu nákupní ceny za řepu asi o **10 %**. Do období za září 2011 nebyly platby za nakoupenou řepu zahrnuty, takže cena nebyla statisticky podchycena. Platby byly ukončeny až v měsíci únoru 2012. Průměr ČSÚ udává za kalendářní roky, kde trend je stále ještě klesající.

Ceny zemědělských výrobců cukrové řepy (Kč/t)*

Rok	Leden	Únor	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Průměr	Minim. cena EUR/t**
1999		-	892	806	751	756	763	
2000		-	1 000	959	961	979	969	
2001	1 006	-	963	961	964	969	963	
2002	956	-	997	987	977	932	969	
2003	911	-	958	964	947	934	949	
2004	960	-	1 440	1 588	1 555	1 429	1 521	
2005	1 073	-	-	1 400	1 428	1 152	1 347	43,6
2006	764	-	-	1 005	1 044	1 081	1 060	32,9
2007	-	-	-	868	852	819	860	29,8
2008	-	-	-	803	802	817	806	27,8
2009	773	-	-	759	757	755	772	26,3
2010	726	-	-	673	692	721	710	26,3
2011	713	-	-	719	871	837	704	26,3
2012	759	731						26,3

Pramen: ČSÚ, * - do roku 2005 jsou počítány roční vážené průměry, které se od průměrů za hospodářské roky liší, ** - Přepočteno na 16% cukernatost, cena stanovena předpisem EU

Vývoj cen cukru v ČR

Vývoj cen průmyslových výrobců cukru na tuzemském trhu s určitým časovým zpožděním kopíruje vývoj nákupních cen cukrové řepy. Uvedený trend je dán zejména právními předpisy EU v oblasti SOTC. Referenční cena cukru byla v EU stanovena pro bílý cukr do hospodářského roku 2007/08 ve výši **631,9 EUR/t**. Na rozdíl od minimální ceny cukrové řepy se v EU referenční cena cukru začala snižovat později. Od hospodářského roku 2009/10 je pro následující období stanovena referenční cena cukru na **404,4 EUR/t**. Bylo tak dosaženo celkového snížení ceny na 64 % původní úrovně. Toto snížení ceny se však odehrává v rovině teorie, na trhu EU se neprojevovalo tak, jak očekávala EK tj. rychleji a vyšším cenovým pádem.

Rok 2011 přinesl ve své první půli nejprve pokračující pokles CPV, vystřídán byl však vzestupem, který pokračoval i v první polovině roku 2012. Průměr roku tak skončil na hodnotě **15,48 Kč/kg**. Příčin je celá řada, mezi nejdůležitější lze uvést zvýšení DPH, energií a výpadky výroby cukru v některých světových regionech.

Spotřebitelská cena krystalového cukru na trhu ČR dosáhla v témže roce průměru **22,54 Kč/kg**, čímž došlo k meziročnímu zvýšení o 23,85 %. Po celý rok cena stoupala, v závěru lehce klesla, avšak v roce 2012 pokračuje v mírném růstu.

Spotřebitelské ceny moučkového cukru dosáhly za rok 2011 průměr **22,53 Kč/kg**, tj. úroveň roku 2009. Meziročně došlo ke zvýšení cenového průměru o 8,26 %, trend růstu pokračoval i v první polovině roku 2012.

Ceny průmyslových výrobců krystalového cukru (Kč/kg)*

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
2000	16,01	16,72	16,67	16,67	16,62	16,64	16,60	17,80	18,20	18,17	18,16	18,14	17,20
2001	18,15	18,18	18,17	18,16	18,16	18,12	18,14	18,16	18,16	18,17	18,03	18,04	18,14
2002	18,03	18,07	17,96	17,92	17,90	17,90	17,30	17,27	17,64	18,01	17,90	14,65	17,55
2003	13,80	17,16	17,32	17,22	17,20	17,86	17,94	17,93	17,97	18,00	18,00	17,99	17,30
2004	17,76	17,74	17,74	17,74	20,08	22,62	22,78	22,36	22,88	22,08	21,64	21,55	20,58
2005	20,42	20,11	20,26	19,78	19,03	18,71	18,20	17,81	17,86	18,59	18,59	18,75	19,01
2006	18,55	18,58	18,59	18,88	18,70	18,85	19,44	19,53	19,68	20,05	20,09	19,98	19,24
2007	19,72	19,70	19,69	19,72	19,50	19,10	19,00	18,74	18,44	18,26	18,12	18,00	19,00
2008	17,47	17,53	17,35	16,50	16,18	15,48	15,47	15,57	15,43	15,35	15,43	15,44	16,10
2009	15,82	16,15	15,76	15,90	15,98	15,90	15,66	15,06	14,82	13,85	13,47	13,37	15,15
2010	13,41	13,42	13,22	13,07	12,79	13,24	13,03	12,77	12,89	13,14	13,15	12,95	13,09
2011	12,86	13,43	13,65	14,82	15,66	15,51	15,54	15,81	16,20	16,20	17,56	18,06	15,48
2012	18,78	19,06	19,03	18,94	19,14	19,30							

Pramen: ČSÚ

* - od ledna 2005 udává ČSÚ měsíční ceny jako vážené průměry

Spotřebitelské ceny krystalového a moučkového cukru (Kč/kg)

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
2000	20,40	20,45	20,54	20,57	20,56	20,60	20,63	21,00	21,64	22,20	22,29	22,21	21,09
2001	22,02	21,80	21,76	21,65	21,77	21,66	21,62	21,59	21,64	21,61	21,47	21,16	21,65
2002	21,33	21,14	20,64	20,76	20,66	20,25	20,08	20,00	20,01	19,97	19,93	18,95	20,31
2003	18,85	17,90	17,71	17,34	17,12	16,98	16,89	16,79	17,09	17,91	18,61	19,03	17,63
2004	19,32	19,23	19,20	19,12	19,37	19,73	21,37	25,82	26,10	25,78	25,69	25,40	22,18
2005	24,93	24,71	24,48	24,42	24,36	23,40	22,78	22,43	21,86	21,79	21,24	21,26	23,39
2006	21,23	21,19	21,15	21,26	21,21	21,23	21,75	22,30	22,48	22,44	22,28	22,07	21,71
2007	22,15	22,33	22,35	22,25	21,78	21,78	22,06	21,90	21,48	21,50	21,58	21,59	21,90
2008	22,21	21,83	21,06	21,68	21,57	20,52	20,94	20,91	20,58	20,52	20,55	20,16	21,04
2009	20,63	20,43	20,43	19,49	19,73	19,42	20,32	19,89	19,81	18,86	19,42	19,10	19,79
2010	18,23	19,02	18,47	18,95	18,75	18,25	17,81	18,24	17,44	17,96	17,52	17,75	18,20
2011	17,47	19,14	19,28	22,90	23,17	24,00	24,25	23,54	24,08	24,81	24,46	24,85	22,54
2012	23,84	24,76	24,95	23,91	24,47	24,65							
2006*	25,35	25,37	25,46	25,04	25,23	25,02	25,07	25,12	24,76	24,82	23,98	24,67	25,00
2007*	25,69	25,54	24,82	24,82	25,17	24,69	25,54	25,61	24,16	25,70	23,82	23,79	25,17
2008*	25,20	25,48	23,78	25,72	25,51	24,27	25,60	25,16	24,93	24,22	24,18	23,69	24,81
2009*	24,31	25,06	24,45	22,46	23,40	22,64	21,67	21,98	21,64	20,49	20,36	20,50	22,41
2010*	22,15	21,63	21,16	21,31	21,20	20,47	20,37	20,68	20,46	20,51	20,75	19,09	20,81
2011*	21,06	21,17	21,49	21,89	24,15	24,56	25,01	25,08	24,41	24,81	25,05	24,45	22,53
2012*	25,19	25,05	24,84	24,93	24,72	24,46	23,95						

Pramen: ČSÚ, * - moučkový cukr

PĚSTOVÁNÍ ŘEPY A CUKROVARNICKÁ KAMPAŇ V ROCE 2011/12 V ČR

Průběh vegetačního období cukrové řepy v ČR v roce 2011

Celkově lze vegetační podmínky v roce 2011 pro růst a vývoj cukrové řepy charakterizovat jako velmi dobré. Celkově z hlediska teploty se jednalo o rok teplejší s kladnou odchylkou od dlouhodobého normálu. Začátek vegetační sezóny cukrové řepy byl teplotně normální, duben teplejší, květen v normálu. V první polovině léta bylo chladněji, v druhé naopak nadprůměrně teplo. Závěr období byl již v normálu.

Z pohledu srážek lze rok 2011 charakterizovat jako podnormální, tj. suchý. Začátek období se nacházel na samých spodních hranicích, například únor lze považovat za velký výkyv směrem dolů. S přibývajícimi měsíci srážek přibývalo, v létě pak úhrny dosáhly maximálních hodnot. Například na Dobrovicku či Opavsku lze o červenci hovořit jako o vlhkém měsíci, byl skutečným vybočením (přes 200 % normálu). Sklizeň řepy pak probíhala v celkově suchém období, v listopadu pak v mimořádně suchém. Vývoj srážek a teplot tak výrazně ovlivnil vynikající výsledky, které byly v roce 2011 v České republice dosaženy.

Setí cukrové řepy bylo v Čechách zahájeno v polovině března, do konce tohoto měsíce bylo zaseto přes 90 % ploch řepy. Následné mírné teploty při vzházení a minimální srážky v pravou chvíli přispěly k vynikajícímu růstu řepy a včasnému zapojení porostů. Celkem bylo v ČR vyseto 66 528 výsevních jednotek osiva řepy.

Od roku 2006 je pravidelně určena jistá menší část plochy cukrové řepy pro výrobu kvasného lihu. Je tak využita plocha řepy vzniklé jako následek procesu restrukturalizace v EU, tj. velké snížení kvót cukru a tím i plocha řepy, který se dotknul i ČR. V ČR v současnosti pracují 4 průmyslové lihovary, z nichž jeden jako surovinu používá cukrovou řepu. Vlastní jej největší tuzemský cukrovarnický podnik (Tereos TTD, a. s.), který v roce 2012 koupil průmyslový lihovar v Kojetíně.

Konečné výsledky cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2011/12

Cukrovarnickou kampaň 2011/12 v ČR první zahájil cukrovar v Prosenicích dne 8. září 2011. Kampaň postupně zahájilo všech zbývajících šest cukrovarů. Poslední ukončil kampaň cukrovar v Českém Meziříčí dne 23. ledna 2012. Kampaň lze hodnotit jako velmi dlouhou, avšak trend prodlužování doby kampaně, adekvátně však ke klimatickým podmínkám ČR, bude pokračovat i v dalších sezónách zejména z důvodu zlevnění výrobních nákladů cukrovarů.

Až na začátek kampaně, který poznamenaly srážky, se nesl celý podzim a tím i sklizeň cukrové řepy ve znamení příznivých podmínek, místy hodnocený jako suchý. Cukrová řepa byla sklizena s velmi malými ztrátami a příměsmi hlíny a chrástu, čímž byla dobře skladovatelnou až do závěru zpracování v měsíci lednu 2012. Průběh počasí během celého vegetačního období umožnil dosáhnout jak na poli, tak v cukrovarech nejlepších výsledků v historii českého řepářství a cukrovarnictví.

Pěstování cukrové řepy a výroba cukru v sezóně 2011/12 v řadě parametrů vykázaly výrazně lepší výsledky, než je průměr předchozích let. V řadě hodnot byly zaznamenány historické rekordy.

Cukernatost řepy oproti předchozímu roku vzrostla o 0,67 % na průměrných **17,32 %**. Průměrná délka kampaně dosáhla **114,0 dnů**, tj. rekordu posledních dvou desetiletí. Celkově bylo zpracováno **4 316 180 t** řepy. Z toho bylo zpracováno na cukr celkem **3 576 082 t řepy** při průměrném výnosu **71,26 t/ha**. Zbývajíc část, **740 098 tun** cukrové řepy, bylo zpracováno na výrobu kvasného lihu. V cukrovarnickém podniku Moravskoslezské cukrovary, v závodě Hrušovany nad Jevišovkou, byla již tradičně zpracována biořepa v množství přes **48 tisíc tun** a z ní vyrobeno přes **6 tisíc tun** certifikovaného cukru. Zpracováním této suroviny byla vyrobena také krmiva: krmné biořízky a biomelasa.

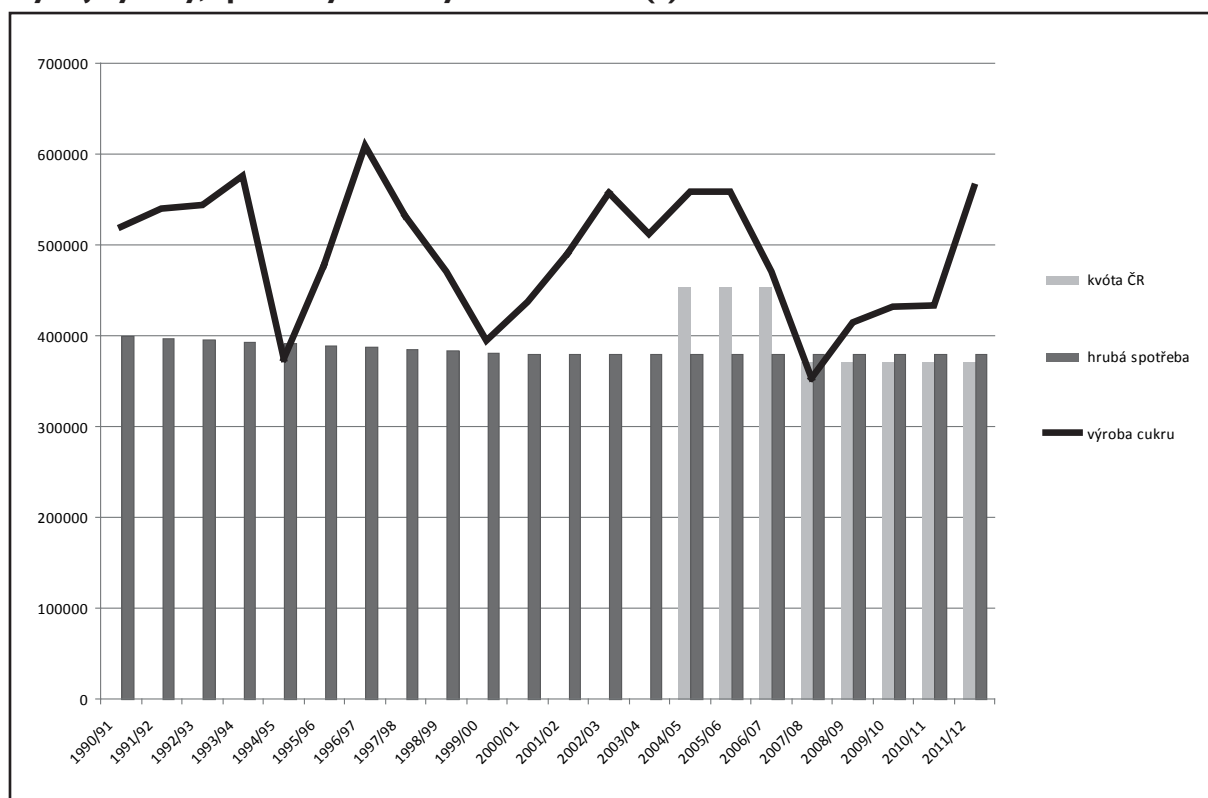
Výroba cukru z řepy vypěstované na území ČR v roce 2011/12 dosáhla celkem **564 440 t** bílého cukru při průměrném **výtěžku 15,78 %**. Mimo cukr vyrobený z řepy vypěstované na území ČR byl vyroben i cukr v rámci dohody o provedení práce podnikem také z řepy vypěstované mimo území ČR, a to v množství 51 000 t. Absolutní hodnota výroby cukru v ČR tak v kampani 2011/12 dosáhla **615 440 t**. Meziročně tedy bylo vyrobeno celkem o 156 534 t cukru více (34,11 %). Výnos polarizačního cukru v průměru dosáhl 12,34 t/ha. Hlavní veličina - **výnos bílého cukru** skončil na vynikající průměrné hodnotě **11,25 t/ha**, tj. nárůstem o 2,46 t/ha oproti předešlému ročníku. V kampani bylo dále vyrobeno **78 220 t bilanční melasy** (P = 50 %), tedy po předchozím nárůstu pokles o 10 281 t méně než v roce 2011. Nedostatek melasy na tuzemském trhu tak nadále trvá.

Klimatické podmínky roku 2011 ovlivnily dosažené hodnoty celé Evropy, v řadě míst bylo dosaženo vynikajících výsledků, tak jako v ČR. Česká a moravská část dosáhly podobných nebo vyrovnaných výsledků.

Rekonstrukce a investice v českých cukrovarch byly v uplynulé kampani cíleny opět na dílčí úpravy. Kromě zlepšování stávajícího zařízení se větší investice týkaly stanic energetiky, epurace a zlepšování vlivu na životní prostředí.

V červnu 2012 se v ČR (v Praze) uskutečnil kongres evropského cukrovarnického sdružení CEFS. Stalo se tak historicky poprvé od doby druhé světové války, zejména pak po roce 1989, a stalo se tak i poprvé, kdy tento kongres hostila jiná země EU, než tzv. starý členský stát. ČR byla zároveň ze skupiny nových členských států první.

Vývoj výroby, spotřeby a kvóty cukru v ČR (t)

Pramen: MZe, VUC Praha, ČMCS

Statistika komodity cukr-cukrová řepa v ČR k 18.10.2012

	Parametr	Jedn.	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
1	Počet pěstitelů		935	901	866	767	718	711	730	712
2	Průměrná plocha na 1 pěstitele	ha	74	70	69	70	71	76	79	83
3	Osevní plocha pro výrobu cukru	ha	71 095	65 569	55 801	44 137	43 987	46 472	49 472	50 300
4	Počet prodaných výsevních jednotek v ČR	ks	86 321	86 174	72 570	53 700	59 830	62 675	66 928	68 528
5	Začátek cukrovarnické kampaně		10.9.2004	12.9.2005	23.9.2006	17.9.2007	20.9.2008	16.9.2009	18.9.2010	8.9.2011
6	Konec cukrovarnické kampaně		18.1.2005	29.1.2006	20.12.2006	27.12.2007	1.1.2009	8.1.2010	7.1.2011	23.1.2012
7	Počet činných cukrovarů		11	11	10	7	7	7	7	7
8	Průměrná délka kampaně	dny	94,3	86,8	72,3	83,4	85,6	93,4	93,61	114,0
9	Sklizňová plocha pro výrobu cukru	ha	68 970	63 170	55 801	44 137	43 987	46 472	49 257	50 184
10	Celkové množství zpracované řepy pro výrobu cukru	t	3 487 773	3 430 635	2 993 344	2 414 713	2 564 883	2 831 931	2 919 292	3 576 082
11	Výnos bulev pro výrobu cukru	t/ha	50,57	54,31	53,64	54,71	53,81	60,94	59,34	71,26
12	Cukernatost	%	18,53	18,70	18,41	16,47	18,04	16,85	16,65	17,32
13	Výnos polarizačního cukru	t/ha	9,37	10,16	9,87	9,01	10,52	10,27	9,88	12,34
14a	Celková výroba bílého cukru z řepy vypěstované v ČR	t	558 417	558 879	470 488	353 901	414 673	431 818	432 755	564 440
14b	Celková výroba bílého cukru z řepy vypěstované mimo ČR ²	t	-	-	-	-	-	47 000	26 151	51 000
15	Výnos bílého cukru	t/ha	8,10	8,84	8,43	8,02	9,42	9,30	8,79	11,25
16	Výtěžek bílého cukru z řepy	%	16,01	16,29	15,72	14,66	16,17	15,25	14,82	15,78
17	Výroba melasy 50 P	t	140 208	130 986	110 000	97 780	80 180	77 581	88 500	78 220
18	Zásoba cukru v cukrovaroch k 31.1.	tis. t	107,0	232,2	268,4	316,8	326,9	331,0	326,3	413,5
19	Sklizňová plocha pro jiné využití	ha	-	-	-	9 889 ¹	7 302	7 246	8 163	9 059
20	Množství zprac. řepy pro jiné využití	t	-	-	-	556 166 ¹	461 741	446 950	452 002	740 098
21	Výnos bulev pro výrobu kvas. lihu a.j.	t/ha	-	-	-	56,24 ¹	63,23	61,68	55,37	81,70
22	Sklizňová plocha celkem (cukr a ostatní)	ha	68 970	63 170	59 447	54 026	51 289	53 718	57 420	59 243

Pramen: MZe ve spolupráci se SZIF, VÚC Praha, ČMCS a ÚZEI

Pozn: Statistika komodity cukr-cukrová řepa vychází z předpisů ES k regulaci trhu a proto je metodicky odlišná od statistiky ČSÚ

Řádka 1, 2 a 22 celkové údaje, 3-18 pouze k výrobě cukru, 19-21 pouze k výrobě kvasného lihu

¹ = Z toho bylo 166 ha využito pro produkci průmyslového cukru² = výroba cukru v rámci dohody o provedení práce podnikem podle čl. 6, odst. 3 NK č. 952/2006; uvedenou hodnotu nelze matematicky spojit s ostatními

Hospodářský rok 2006/07 trval od 1.7.2006 do 30.9.2007

Výroba cukru z hlediska dlouhodobého vývoje za posledních dvacet let vykazuje ustálenou hladinu, která je však při podrobnějším pohledu složena z několika časových fází. Devadesátá léta v sobě odrážejí ekonomickou situaci na nově vznikajícím tzv. volném trhu s cukrem, kombinovanou zvyšujícími se často podvodnými dovozy cukru do ČR a současně za redukce velkého počtu nadbytečných, zastaralých a nekvalitně řízených cukrovarů zděděných z doby před rokem 1990. První polovina druhé dekády vykazuje zotavení výroby, pokračující i po vstupu ČR do EU až do zahájení tzv. cukerní reformy. V této fázi došlo ke snížení kvóty a tím i výroby cukru EU o cca 5 mil. tun ročně, v ČR to bylo 22 %. Poté opět došlo k pozvolnému růstu výroby v návaznosti na celkovou situaci na trhu v EU. Kvóta cukru byla ČR přidělena při vstupu do EU v roční výši 454 862 t, uvedeným odevzdáním kvóty jednoho cukrovarnického podniku je od roku 2007/08 ve výši 372 459 t. Nachází se tak pod pomyslnou úrovní spotřeby, faktická výroba však tento rozdíl zcela bez problémů vykrývá, tak jako ve větší části Evropy. Velikostí výroby cukru v geopolitickém a ekonomickém kontextu tak ČR prakticky plnohodnotně navazuje na dřívější období.

Plochy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů

Plochy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů přináší statistika ČSÚ, která však vychází z jiných metod zjišťování, než statistika MZe - SZIF, proto se uvedené údaje liší. Údaje v tabulce nerozlišují plochy cukrové řepy pro výrobu cukru a pro výrobu kvasného lihu a nejsou provázány s údaji o výrobě cukru. Údaje však potvrzují, že je cukrová řepa koncentrována pouze na nejúrodnějších půdách nížinných oblastí ČR. V těch hlavních pak lze pozorovat tendenci mírného růstu ploch, na Moravě poněkud výraznějšího. Nadále si první místo udržuje Středočeský kraj, stejně tak je nadále pěstována na symbolické ploše řepa i na území Prahy. Poněkud raritní se může zdát i plocha v kraji Vysočina, jedná se však o severní část Havlíčkobrodská, která sousedí z jednou z nejkvalitnějších řepářských oblastí ČR, s Kutnohorskem.

Plochy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů (ha)

Oblast	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ČR	61 293	77 712	77 499	77 325	71 096	65 569	60 958	54 271	50 380	52 465	56 388	58 328
Hl. m. Praha	349	587	635	467	495	361	309	219	196	191	355	204
Středočeský	17 393	21 324	20 312	19 296	17 964	16 803	15 472	15 981	14 868	15 559	16 586	16 995
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plzeňský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	4 551	5 569	4 455	4 657	3 936	3 665	3 192	2 951	2 541	2 380	2 528	2 565
Liberecký	340	409	479	452	415	474	372	451	465	526	582	643
Královéhradecký	8 267	10 100	10 707	10 191	9 330	9 102	8 623	9 274	9 311	9 857	10 662	10 976
Pardubický	4 928	6 162	5 759	5 883	5 542	5 001	4 603	3 084	2 393	2 676	3 105	3 229
Vysočina	186	184	404	422	206	182	216	214	151	167	195	212
Jihomoravský	6 120	8 872	8 791	9 664	9 132	8 284	6 672	5 331	5 399	4 855	4 746	5 134
Olomoucký	12 246	15 287	15 719	16 364	15 031	13 138	12 620	9 242	8 107	8 866	9 766	10 201
Zlínský	2 342	3 165	3 262	3 173	2 989	2 665	2 304	1 101	1 078	1 090	1 332	1 246
Moravskoslezský	4 571	6 051	6 976	6 756	6 056	5 894	6 575	6 423	5 873	6 299	6 530	6 923

Pramen: ČSÚ

Sklizňové plochy a výroba cukrové řepy v ČR podle údajů ČSÚ

Vývoj sklizňových ploch a výroba cukrové řepy podle údajů ČSÚ¹

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sklizňová plocha (tis. ha)	77,7	77,5	77,3	71,1	65,6	61,0	54,3	50,4	52,5	56,4	58,3
Produkce (tis. t)	3 529	3 833	3 495	3 579	3 496	3 138	2 890	2 885	3 038	3 065	3 899
Výnos (t/ha)	45,41	49,45	45,20	50,34	53,31	51,48	53,25	57,26	57,915	54,36	66,84

Pramen: ČSÚ, ¹ - sklizňové plochy ČSÚ monitoruje podle jiné metodiky než MZe (a bez provázání na výrobu cukru), proto jsou hodnoty produkce i výnosů rozdílné.

Přehled cukrovarů v kampani 2011/12

Cukrovarnická kampaň v roce 2011/12 v ČR proběhla opět v sedmi cukrovarech (ve 2 v Čechách, v 5 na Moravě).

Vlastnická struktura je zastoupena jak tuzemským, tak zejména rozhodujícím zahraničním kapitálem. Zahraniční vlastníci vlastní dva cukrovarnické podniky se 4 závody (1 v Čechách, 1 na Moravě), tuzemské soukromé subjekty pak další tři cukrovary. Cukrovary se zahraniční kapitálovou účastí představují 81,27 % kvóty pro výrobu cukru přidělené České republice.

Prakticky stejný je i podíl těchto cukrovarů při srovnání výkonu pro zpracování cukrové řepy (81,7 %). Oproti předchozím rokům došlo k nárůstu jmenovitých výkonů, jedná se o menší změny způsobené menšími úpravami a rekonstrukcemi zařízení cukrovarů. Konkrétně lze uvést, že se výkon tuzemských cukrovarů v kampani 2011/12 zvýšil o 400 t/d ř. na celkových **36 500 t/d ř.** Na jeden cukrovar připadlo průměrných **5 214 t/d ř.** Jmenovitý výkon uvedených tuzemských cukrovarů byl využit na 102,3 %.

Přehled dosažených výkonů cukrovarů v cukrovarnické kampani 2011/12

Název skupiny	Cukrovar	Výkon 2008/09 (t/d ř.)	Výkon 2009/10 (t/d ř.)	Výkon 2010/11 (t/d ř.)	Výkon 2011/12 (t/d ř.)
	Dobruška	14 000	14 000	14 000	14 000
	České Meziříčí	7 000	7 000	7 000	7 000
Cukrovary a lihovary TTD, a. s.		21 000	21 000	21 000	21 000
	Hrušovany n/Jev.	4 900	4 900	4 900	4 900
	Opava-Vávrovice	3 500	3 500	3 600	4 000
Moravskoslezské cukrovary, a. s.		8 400	8 400	8 500	8 900
Cukrovar Vrbátky a. s.	Vrbátky	2 000	2 000	2 000	2 000
Litovelská cukrovarna, a. s.	Litovel	2 100	2 100	2 300	2 300
Hanácká potravinářská společnost s.r.o.	Prosenice	2 300	2 300	2 300	2 300
ČR – průměr		5 114	5 114	5 157	5 214
ČR - celkový jmenovitý výkon		35 800	35 800	36 100	36 500
ČR jmenovitý výkon/I společnost		7 160	7 160	7 220	7 220

Pramen: ČMCS a LCaŘ č. 7/8, s. 238-245

Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2010/11 až 2011/12

Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2010/11 (t, hodnota bílého cukru)

2010/11	X	XI	XII	I (2011)	II	III	IV
Nákup	2 171	2 299	1 417	741	695	2 803	4 422
Výroba cukru z řepy	133 722	143 056	149 684	7 144	0	0	0
Prodej na trhu ČR	30 531	34 036	26 845	21 865	24 436	28 199	20 878
Prodej do EU celkem	9 807	9 644	10 170	9 708	10 957	17 235	5 940
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	127 210	221 090	326 309	296 878	254 233	206 522	175 798
Prodej průmysl. cukru	9 152	7 791	8 857	5 746	7 948	5 079	5 182
Prodej přebytk. cukru	0	0	0	0	0	0	3 146

2010/11	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup	11 463	3 843	2 962	2 698	35	35 550
Výroba cukru z řepy	0	0	0	0	72 378*	531 284**
Prodej na trhu ČR	17 365	25 020	26 414	24 727	27 710	308 028
Prodej do EU celkem	5 419	9 870	3 610	13 233	5 410	111 003
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	145 877	108 088	76 213	38 345	70 612	
Prodej průmysl. cukru	5 037	6 739	4 816	2 312	6 772	75 432
Prodej přebytk. cukru	13 559	0	0	0	0	16 706

Pramen: SZIF, * - tato výroba je započítána do hospodářského roku 2011/12. **celková výroba za rok 2010/11 (bez výroby v září 2011)

Za období hospodářského roku 2011/12 bylo na unijním trhu mimo ČR z cukrovarů v ČR prodáno 101 765 t, měsíčně v průměru 8 480 t. Uvedené hodnoty jsou o 9 238 t nižší, než v roce 2010/11. Celkové množství prodaného cukru 418 857 t bylo o pouhých 174 t nižší než za stejné období předchozího roku 2010/11. Na tuzemském trhu se však prodej zvýšil o 9 064 t tedy o 2,9 %. V průběhu roku 2011/12 byla prodána prakticky celá výroba cukru a ještě dalších 18 008 t. Na začátku nové výrobní sezóny hospodářského roku 2012/13 se tak u cukrovarnických podniků nalézaly jen operativní zásoby cukru.

Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2011/12 (t, hodnota bílého cukru)

2011/12	X	XI	XII	I (2012)	II	III	IV
Nákup	3 007	1 235	1 183	1 212	9 266	1 279	4 187
Výroba cukru z řepy	166 842	150 003	136 305	89 932	0	0	0
Prodej na trhu ČR	34 415	38 097	32 772	11 912	14 958	26 358	19 458
Prodej do EU celkem	10 881	9 728	7 767	2 612	2 520	5 048	8 415
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	166 683	262 187	354 161	413 456	381 723	342 133	310 786
Prodej průmysl. cukru	28 456	7 875	4 504	6 227	7 748	9 466	7 659
Prodej přebytk. cukru	0	0	460	11 091	15 766	0	0

2011/12	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup	959	137	14 177	27 027	2 963	66 631
Výroba cukru z řepy	0	0	0	0	47 601*	615 440**
Prodej na trhu ČR	25 813	30 061	23 142	34 763	25 343	317 092
Prodej do EU celkem	6 771	6 526	8 831	27 080	5 587	101 765
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	262 607	204 211	148 877	84 290	94 318	
Prodej průmysl. cukru	13 892	13 327	27 542	29 769	9 531	165 996
Prodej přebytk. cukru	2 661	8 618	9 999	0	0	48 595

Pramen: SZIF,* - tato výroba je započítána do hospodářského roku 2012/13. **celková výroba za rok 2011/12 (bez výroby v září 2012)

Bilance cukru v ČR

ČR je i po uplynulém roce 2011/12 charakterizována jako čistý vývozce cukru tzn., že přese všechny legislativní a faktické změny posledních let (zejména reforma SOTC) nadále více cukru vyváží než dováží. V současnosti rozkolísaný trh EU, který je od konce reformy SOTC nesoběstačný v kombinaci s hladinami cen cukru na trzích může navodit různé situace, přesto lze i nadále předpokládat, že si ČR svoji pozici může udržet. Saldo bilance by tak mohlo zůstat v černých číslech.

Nejvyšší výroba cukru nad kvótu za posledních 7 let spolu s mírně vyšším dovozem cukru výrazně zvedla údaje nabídky a poptávky.

Bilance cukru včetně cukru ve výrobcích a substituentů¹⁾⁶⁾
(tis. t, hodnota bílého cukru)

Ukazatel	2005/06 ²	2006/07 ⁵	2007/08 ⁴	2008/09 ⁴	2009/10 ⁴	2010/11 ⁴	2011/12 ⁴
Počáteční zásoba	232,2	105,0	119,8	62,5	86,40	41,1	70,9
Výroba cukru z řepy	558,9	470,5	353,9	414,7	431,8	432,8	564,5
Dovoz celkem	256,7	364,0	222,2	237,0	261,9	277,9	250,0
- dovoz cukru	44,1	91,6	83,4	91,9	88,9	75,7	60,0
- cukr ve výrobcích	212,6	272,4	138,8	145,1	173,0	202,2	190,0
Celková nabídka	1 047,8	939,5	695,9	714,2	780,1	751,8	885,3
Domácí spotřeba	451,8	514,0	395,5	351,3	393,1	397,9	454,4
Vývoz celkem	491,0	305,7	238,2	276,5	346,0	283,0	350,0
- vývoz cukru	358,4	166,0	147,7	155,3	213,3	164,1	210,0
- cukr ve výrobcích	132,6	139,7	90,5	121,2	132,7	118,9	140,0
Celková poptávka	942,8	819,7	633,4	627,8	739,0	680,9	804,4
Konečná zásoba	105,0	119,8	62,5	86,4	41,1	70,9	80,9

Pramen: MZe, ČSÚ a SZIF. ¹⁾Všechny údaje až do roku 2003/04 jsou uvedeny za období od 1.9. do 31.8. následujícího roku. ²⁾ od 1.7. do 30.6. následujícího roku. ³⁾ k 30.6.2004. ⁴⁾ od 1.10. do 30.9. následujícího roku. ⁵⁾ od 1.7. do 30.9. následujícího roku (15 měsíců). ⁶⁾ k 1.8.2012

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Zahraniční obchod s cukrem

Do ČR bylo v hospodářském roce 2010/11 dovezeno pod položkou CN 1701 celkem 79,8 tis. t cukru (v hodnotě bílého cukru). Vývoz činil celkem 169,7 tis. t cukru. Dovoz cukru ve výrobcích z cukru nebo výrobků, které cukr obsahují, dosáhl výše 213,2 tis. t a vývoz 126,2 tis. t. Celkově bylo dovezeno 293 tis. t cukru za 1229,3 mil. Kč, vyvezeno bylo 295,9 tis. t za 2534,0 mil. Kč, znamená to celkové pozitivní saldo 1304,7 mil. Kč.

Dodávky cukru ze zemí EU tradičně a zřetelně převažují nad dodávkami cukru ze třetích zemí a činily celkem 96 % z celkového přísunu cukru do ČR. Ze třetích zemí bylo v hospodářském roce 2010/11 dovezeno celkem pouze asi 4 %. V meziročním porovnání se dovoz cukru do ČR zvýšil o cca 25 tis. t ve srovnání s předchozím hospodářským rokem. Průměrná dovozní cena cukru dosáhla v tomto období hodnoty 15,24 Kč/kg a byla tedy o cca 1,93 Kč/kg vyšší než průměrná dovozní cena za období předchozího hospodářského roku. Vývozní cena v hospodářském roce 2010/11 skončila na průměru 14,78 Kč/kg.

Přímý vývoz cukru do zemí EU činil 146,7 tis. t a 16,7 tis. t do třetích zemí (10 % z celkového vývozu). Meziročně se v roce 2010/11 vývoz cukru snížil o 23,4 %.

Vývoz cukru do třetích zemí potvrdil trend předchozích let - je tradičně významnější než dovoz. Saldo je tak díky hodnotě 13,8 tis. t je kladné. V rámci EU skončilo saldo obchodu s cukrem rovněž v kladné a výrazné výši 74,6 tis. t.

Dynamika zahraničního obchodu s cukrem v hospodářském roce 2010/11 byla obdobná jako v předcházejících letech, tj. vývoz bílého cukru jako takového výrazně převyšoval nad dovozem a dovoz cukru ve výrobcích byl vyšší než vývoz z ČR. Současně platí, že zhruba 90 % veškerého prodaného cukru z ČR bylo uskutečněno na území Evropské unie.

Dovoz a vývoz cukru (1701) a cukru ve výrobcích (v tis. t, hodnota bílého cukru)

Kategorie/Rok	2004/05	2005/06 ³	2006/07 ¹	2007/08 ²	2008/09	2009/10	2010/11 ⁴	Celkem*
Dovoz 1701	47,6	44,1	91,6	83,4	91,9	90,2	79,8	528,6
Dovoz bez 1701	184,0	212,6	272,4	138,8	145,1	178,1	213,2	1344,2
Dovoz celkem	231,6	256,7	364,0	222,2	237,0	268,3	293,0	1872,8
Vývoz 1701	216,6	358,4	166,0	147,7	155,3	217,5	169,7	1431,8
Vývoz bez 1701	108,0	132,5	139,7	90,5	121,2	137,3	126,2	855,4
Vývoz celkem	324,6	490,9	305,7	238,2	276,5	354,8	295,9	2286,6
Saldo cukr	+ 169,0	+ 314,3	+ 74,4	+ 64,3	+ 63,4	+ 127,3	+ 89,9	+902,6
Saldo výrobků	- 75,9	- 80,0	- 132,7	- 48,3	- 23,9	- 40,8	- 87,0	-488,8
Saldo celkem	+ 93,0	+ 234,2	- 58,3	+ 16,0	+ 39,5	+ 86,5	+ 2,9	+413,8

Pramen: ČSÚ

1701 – celní skupina cukr, ¹ od 1.7.2006 do 30.9.2007 (celkem 15 měsíců); ² od 1.10.2007 do 30.9.2008; ³ až do roku 2005/06 od 1.7. do 30.6. příštího roku; ⁴ od 1.10.2010 do 30.9.2011. *Celkem za roky 2004/05 až 2010/11 (6 hospodářských let)

Finanční saldo dovozu a vývozu cukru v mil. Kč

Kategorie/ Rok	2004/05	2005/06	2006/07 ¹	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	Celkem
Dovoz	882,5	783,3	1 764,0	1 353,0	1 351,8	1 224,1	1 229,3	8 588,0
Vývoz	3 678,6	4 989,4	2 845,1	2 092,1	2 005,5	2 571,9	2 534,0	20 716,3
Saldo cukr	+ 2 796,1	+ 4 206,1	+ 1 081,1	+ 739,1	+ 653,7	+1 347,8	+1 304,7	12 128,6

Pramen: ČSÚ, ¹ od 1.7.2006 do 30.9. 2007 (celkem 15 měsíců); ostatní 1.10.-30.9.

Do ČR bylo v období hospodářských roků 2004/05 až 2010/11 **dovezeno** celkem **1 872,8 tis. t cukru**, v průměru 267,5 tis. t cukru ročně. Za stejné období bylo z ČR vyvezeno celkem **1 125,9 tis. t cukru**. V průměru bylo tedy ročně **vyvezeno** z ČR **2286,6 tis. t** cukru, v průměru 326,6 tis. t. Aktivní saldo obchodu s cukrem zůstalo poměrně vysoké, celkem 413,8 tis. t.

Zahraniční obchod se substituenty cukru

Substituenty cukru jsou výrobky, které se používají jako náhradní sladidlo za bílý cukr. Jak pro výrobky s obsahem cukru, tak i pro substituenty jsou stanoveny koeficienty úřadem Eurostat, které vyjadřují průměrný procentický obsah přidaného cukru v daném výrobku. Z hlediska cukrovarnického průmyslu jsou významnou komoditou, protože jejich zvýšený dovoz může významně negativně ovlivňovat cukerní bilanci. Na rozdíl od zahraničního obchodu s cukrem má ČR každoročně vysoké záporné saldo obchodu s výrobky s obsahem cukru a substituenty cukru. Hlavní příčinou této skutečnosti je, že převážná většina substituentů cukru se v ČR vůbec nevyrábí.

V roce 2011 pokračoval vzestup dovozu isoglukózy (na 84,9 tis. t, v čistém cukru 59,4 tis. t), výrobci nealkoholických nápojů pokračují v upřednostňování isoglukózy před cukrem. Isoglukóza se dováží především ze Slovenska (přes 50 %), po vstupu do EU také z Maďarska. Ostatní položky vykazují setrvalý stav. Naproti dovozu isoglukózy do ČR je třeba upozornit také na meziročně rostoucí vývoz sirupů z isoglukózy a ostatních sirupů z ČR.

Dovoz vybraných substituentů cukru do ČR (v t netto)

CN		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1702 3010	Isoglukóza, fruktóza 0 – 20 %	431	735	1 353	428	62	1	476
1702 4010	Isoglukóza, fruktóza 20 – 50 %	23 357	34 143	51 204	14 621	28 065	62 548	73 167
1702 6010	Isoglukóza, fruktóza nad 50 %	2 031	6 387	8 929	0	2 493	9 503	11 244
	Isoglukóza celkem	25 813	41 265	61 486	15 049	30 620	72 051	84 887
1702 9099	Cukry ostatní	8 633	12 388	2 532	0	0	0	0
2106 9030 9059	Sirupy z isoglukózy a ostatní sirupy	1 558	5 336	9 710	4 353	2 572	2 424	2269

Pramen: ČSÚ

Vývoz vybraných substituentů cukru z ČR (v t netto)

CN		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1702 9099	Cukry ostatní	9 269	25 483	1 722	0	0	0	0
2106 9030 9059	Sirupy z isoglukózy a ostatní sirupy	3 495	4 438	6 820	4 746	5 503	7 277	8 469

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod se zpracovanými výrobky

Zahraniční obchod se zpracovanými výrobky se liší podle druhu zboží. Za tradiční lze považovat u cukrovinek výrazný převis vývozu nad dovozem, naopak u čokolády a čokoládových cukrovinek pak přesný opak. V průměru za posledních šest roků se ročně v cukrovinkách vyveze 25,4 tis. t cukru a doveze 13,4 tis. t cukru, u čokoládových cukrovinek dovoz činí průměrných 30,9 tis. t cukru (pokles proti loňskému průměru) a vývoz 16,5 tis. t cukru (pokles proti loňskému průměru). U mléčných výrobků se průměrný vývoz i dovoz v ekvivalentu cukru udržuje na stejné úrovni (6,3 tis. t cukru, tj. pokles o 0,2 tis. t), avšak vývoz je mnohem vyšší v objemu výrobků jako takových, do ČR se tedy dováží mléčné výrobky s vyšším obsahem cukru. U zpracovaného ovoce panuje obdobný trend: vyváží se spíše neslazené ovoce (3,5 tis. t cukru, tj. mírný nárůst průměru) naproti dovozu (6,2 tis. t cukru, tj. také mírný nárůst průměru) zpracovaného ovoce s vysokým obsahem cukru. U trvanlivého pečiva převyšuje dovoz (20,5 tis. t, tj. zvýšení průměru) nad vývozem (13,8 tis. t cukru, tj. mírné zvýšení průměru). U zmrzlin dovoz převyšuje nad vývozem, současně také obě části vykazují rostoucí trend.

DOVOZ (výběr nejdůležitějších položek)

CN	název		2006	2007	2008	2009	2010	2011
1704	Cukrovinky	tis. t	24,9	20,5	22,1	24,1	22,4	22,7
		tis. t cukru	14,8	12,1	13,0	14,3	13,2	13,2
1806	Čokoláda	tis. t	125,1	78,0	64,9	60,1	61,1	62,9
		tis. t cukru	70,9	30,0	21,9	21,1	20,3	21,3
0402+0403	Mléčné výrobky	tis. t	33,1	37,3	33,3	31,3	33,0	32,5
		tis. t cukru	6,8	7,6	6,1	5,7	6,1	5,5
1905	Trvanlivé pečivo	tis. t	64,6	67,6	73,4	69,5	78,1	91,6
		tis. t cukru	17,9	18,3	20,3	19,0	21,7	25,8
1901+2106	Potravinové přípravky	tis. t	84,7	88,1	90,1	89,0	95,1	97,7
		tis. t cukru	25,1	27,5	26,6	25,8	27,3	28,5
2008+2007	Konzervované ovoce	tis. t	31,9	36,3	35,3	34,8	37,7	37,0
		tis. t cukru	5,2	6,1	6,1	5,9	7,1	7,0
2105	Zmrzlina	tis. t	16,6	16,9	15,4	17,9	19,3	21,0
		tis. t cukru	3,3	3,4	3,1	3,6	3,9	4,2
2009	Ovocné šťávy	tis. t	40,6	39,4	40,3	41,5	43,6	30,3
		tis. t cukru	5,6	5,5	5,5	4,3	4,5	4,1

VÝVOZ (výběr nejdůležitějších položek)

CN	název		2006	2007	2008	2009	2010	2011
1704	Cukrovinky	tis. t	43,0	42,0	43,4	46,2	40,1	40,9
		tis. t cukru	25,6	25,1	25,8	27,5	23,9	24,4
1806	Čokoláda	tis. t	51,7	47,1	47,4	40,6	42,0	36,6
		tis. t cukru	25,7	18,3	15,9	13,5	13,5	12,0
0402+0403	Mléčné výrobky	tis. t	43,6	56,4	44,4	55,0	46,5	42,7
		tis. t cukru	6,4	7,4	5,6	6,9	6,0	5,6
1905	Trvanlivé pečivo	tis. t	36,6	40,6	46,2	47,3	66,3	50,6
		tis. t cukru	10,8	11,6	13,2	13,5	18,9	15,0
1901+2106	Potravinové přípravky	tis. t	25,9	34,2	38,3	37,7	42,8	28,6
		tis. t cukru	8,3	11,2	11,8	11,9	13,7	10,2
2008+2007	Konzervované ovoce	tis. t	17,9	17,1	12,5	9,9	10,8	12,1
		tis. t cukru	3,6	3,2	3,5	3,3	3,7	3,7
2105	Zmrzlina	tis. t	2,5	2,8	2,6	6,6	7,3	6,6
		tis. t cukru	0,5	0,6	0,5	1,3	3,3	1,3
2009	Ovocné šťávy	tis. t	11,8	17,4	13,9	10,0	9,3	8,4
		tis. t cukru	1,9	2,4	2,6	1,4	1,7	1,1

Pramen: ČSÚ, MZe

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha I
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-044-4